

فصل ۱

سرزمین و آب و هوا

مقدمه

اطلاعات این فصل شامل "مشخصات کلی استان"، "مشخصات طبیعی و تقسیمات کشوری" و "آب و هوا" می‌باشد. تفاوت آمارهای مربوط به تقسیمات کشوری در سال‌های مختلف به دلیل تفاوت مأخذ و یا اصلاح آمارها توسط دستگاه مربوطه است.

شایان ذکر است اطلاعات این فصل از آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی تهیه شده است. دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری سمنان و اداره کل هواشناسی استان در تهیه این فصل همکاری داشته‌اند.

همچنین بر اساس تصویبنامه شماره ۲/۲۱۲۴۷/۵۷۵۱۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳ هیئت محترم وزیران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۴۰۰ اجرا نشد. لیکن پیش‌بینی جمعیت و خانوار فقط تا سطح شهرستان در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت و در نهایت پس از بازسازی جمعیت در محدوده تقسیمات کشوری سال ۱۳۹۸ و تأیید شورای عالی آمار کشور، برآوردهای جمعیت شهرستانی را به عنوان آمار رسمی کشور به استان‌ها ابلاغ نمود. بنابراین جمعیت سال ۱۴۰۰ هر شهرستان که در مشخصات کلی ذکر شده، آمار رسمی تلقی می‌گردد و توسط جمعی از کارشناسان دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران برآورد گردیده است.

مشخصات کلی استان سمنان

استان سمنان در دامنه سلسه جبال البرز واقع است و ارتفاع آن از شمال به جنوب کاسته می‌شود و به دشت کویر ختم می‌شود. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری، استان سمنان دارای ۸ شهرستان (آرادان، دامغان، سرخه، سمنان، شاهرود، گرمسار، مهدیشهر و میامی)، ۱۵ بخش، ۲۱ شهر^۱ و ۳۱ دهستان است. این

۱ طی ابلاغ شماره ۷۰۷۶۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۵ وزارت کشور، روستای رضوان مرکز بخش کالیوش شهرستان

استان ۹۷۴۸۷ کیلومترمربع^۲ مساحت دارد و بین ۵۱ درجه و ۵۰ دقیقه تا ۵۷ درجه و ۳ دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ و ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۱۹ دقیقه عرض شمالی از مبدأ استوا قرار گرفته است. استان سمنان از جانب شمال به استان‌های خراسان شمالی، گلستان و مازندران، از جنوب به استان‌های خراسان جنوبی و اصفهان، از مشرق به استان خراسان رضوی و از مغرب به استان‌های تهران و قم محدود است و مرکز آن شهر سمنان می‌باشد.

برآورد جمعیت سال ۱۴۰۰ استان بالغ بر ۷۵۷/۲ هزار نفر بوده که از این تعداد بالغ بر ۶۱۷/۹ هزار نفر در مناطق شهری و بالغ بر ۱۳۹/۳ هزار نفر در مناطق روستایی ساکن بوده‌اند^۳ و برآورد تراکم نسبی جمعیت در همین سال ۷/۸ نفر در هر کیلومترمربع است.

کوه‌ها

استان سمنان در مرکز نیمه‌شمالی کشور و در دامنه‌های جنوبی رشته کوه‌های مرتفع البرز قرار دارد و علی‌رغم این که بخش عظیمی از وسعت آن را کویر و بیابان تشکیل می‌دهد، لیکن سراسر شمال غربی تا شمال شرقی آن کوه‌های مرتفعی دارد که به تدریج از شمال به جنوب از ارتفاع آنها کاسته شده و نهایتاً به دشت کویر منتهی می‌شود. مجموعه ارتفاعات استان را می‌توان در موارد ذیل خلاصه نمود:

۱- رشته کوه‌های البرز با ارتفاع متوسط ۳۲۰۰ متر در شمال شهرستان مهدی‌شهر که عامل جدایی استان

میامی به شهر ارتقاء یافت و فعالیت رسمی خود را بعد از ایجاد ساختار شهرداری در آن شهر در سال ۱۴۰۰ آغاز نمود.

۲ وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

۳ مرکز آمار ایران- دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری.

۲۴۶۵	سمنان	پیغمبران
۳۹۴۵	شاهرود	شاهوار
۳۳۱۵	شاهرود	سرخانه
۳۴۳۳	شاهرود	دامنو
۳۴۷۴	شاهرود	محمد حنفی
۳۲۲۴	گرمسار	سنگاب
۲۹۸۵	گرمسار	آتشگاه
۲۳۶۵	گرمسار	سرهر
۲۲۹۰	گرمسار	تلخ آب
۳۸۱۰	مهدی شهر	نیزوا
۳۵۹۰	مهدی شهر	قدمگاه
۳۰۲۴	مهدی شهر	آورم
۳۲۹۱	مهدی شهر	سیاه کوه
۳۷۲۶	مهدی شهر	چپرو

رودخانه‌ها

بیشتر رودخانه‌هایی که در این استان جریان دارند دائمی نبوده و اغلب خشک و رودهای فصلی کوهستانی کوچک و کم آبی می‌باشند که تنها در مواقع بارندگی‌های زیاد تشکیل سیلاب داده و به دشت کویر منتهی می‌شوند و مهم‌ترین رودخانه‌های این استان عبارتند از:

رودخانه گل رودبار در شهرستان سمنان دارای چندین شعبه مانند ده‌صوفیان و شه‌میرزاد در شهرستان مهدیشهر بوده و حوزه نسبتاً وسیعی را مشروب می‌سازد. این دو شعبه در نزدیکی دربند مهدیشهر یکی شده و در حدود شمال شهر در جزیین شعباتی دیگر بدان متصل گشته و پس از گذشتن از غرب شهر سمنان به دشت کویر منتهی می‌شود. قنات‌های مهم دربند، در جزیین و چشمه گل‌رودبار، بازده آب این رودخانه محسوب می‌شوند.

رودخانه تاش در شهرستان شاهرود از دامنه‌های شمالی کوه شاهوار در ۲۶ کیلومتری شمال غربی شاهرود و حدود تاش و مجن سرچشمه می‌گیرد و پس از اتصال با چندین رود کوهستانی به سمت دشت کویر سرازیر می‌شود.

رودخانه کال شور در شهرستان میامی جریان دارد که از زیر پل ابریشم می‌گذرد و اراضی اطراف را سیراب می‌نماید.

سمنان از استان مازندران بوده و مرتفع‌ترین قله آن به نام نیزوا در شمال غربی شه‌میرزاد واقع شده است. ارتفاع و وسعت این رشته کوه‌ها به سمت مشرق کاهش می‌یابد، بلندترین قله البرز شرقی شاهوار نام دارد که ۳۹۴۵ متر ارتفاع دارد. این قله در شمال شاهرود قرار دارد.

۲- یک رشته کوه که از رشته کوه اصلی البرز جدا و در جهت شمال شرقی - جنوب غربی، بین شهرستان‌های سمنان و دامغان کشیده شده و مرز بین این دو شهرستان را تشکیل داده است.

۳- در جنوب شهرستان دامغان و حاشیه کویر، کوه‌های کم ارتفاعی وجود دارد که به صورت‌های منفرد و متصل و موازی با رشته کوه‌های البرز به سمت کویر امتداد یافته و به تدریج با زمین یکسان می‌گردد.

۴- رشته کوه‌های البرز در شمال شهرستان شاهرود با عنوان البرز شرقی شناخته می‌شوند، منبع اصلی رودها و قنات‌های این منطقه می‌باشد. در جنوب رشته کوه‌های اصلی، کوه‌های کم‌ارتفاعی موازی با آن رشته، کشیده شده که به سوی کویر از ارتفاع آن‌ها کاسته می‌شود. شهرهای شاهرود، بسطام، مجن، کلاته‌خیج و غالب روستاهای این شهرستان در دامنه این رشته کوه‌ها واقع شده‌اند.

جدول الف. مهم‌ترین کوه‌های مرتفع استان^۴

نام کوه	نام شهرستان محل واقع	ارتفاع (متر)
امام ابوالقاسم	دامغان	۳۶۲۸
چالویی	دامغان	۳۷۵۰
کرسی	دامغان	۳۶۹۰
نمازگاه	دامغان	۳۶۱۰
دیمی‌جار	سمنان	۲۷۶۵
خارجاده	سمنان	۲۷۴۸
پشت‌تال	سمنان	۲۷۰۸
سیاه‌سر	سمنان	۲۷۰۷

^۴ فرهنگ جغرافیایی کوه‌های کشور (جلد چهارم).

سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، تهران، ۱۳۷۹، صص ۲۸۵-۲۲۷.

^۵ جعفری، عباس، گیتاشناسی ایران (جلد اول)، کوه‌ها و کوه‌نامه ایران، تهران، چاپ جلالی، ۱۳۶۸، ص ۳۷۵.

مدیترانه‌ای و مرطوب در شمال و در مقابل اقلیم گرم و خشک در جنوب استان دیده می‌شود.

اقلیم‌های متنوع استان:

۱. **گرم و خشک**: عمدتاً قسمت جنوبی استان و شمال کویر مرکزی، مناطقی شامل: گرمسار، بیارجمند، دستجرد، طرود، احمدآباد، حسینان و باغستان در این ناحیه واقع‌اند.

۲. **خشک و نیمه‌خشک گرم**: قسمت مرکزی استان، مناطقی شامل: سمنان، ایوانکی، فرومد، کوهان و دامغان می‌باشد.

۳. **خشک و نیمه‌خشک سرد**: بین ناحیه مرکزی و کوهستانی بوده و از شرایط معتدل تری نسبت به هر دو برخوردار است شامل: مناطق شاهرود و بسطام.

۴. **اقلیم کوهستانی**: کمربندی در شمال استان که با اقلیمی سرد و خصوصیات بارشی مناسب است. که مناطق چهل دختر، شهمیرزاد، فولادمحله و مهدیشهر را در برمی‌گیرد.

۵. **ناحیه متأثر از اقلیم خزری**: بخش نسبتاً کوچکی از استان که واقع در البرز شمالی است که دارای ویژگی‌های اقلیمی مرطوب می‌باشد. مناطق سوداغلن، مجن و نردین در این ناحیه واقع می‌باشند.

ایستگاه‌های هواشناسی

ایستگاه‌هایی می‌باشند که برای اندازه‌گیری عوامل و فاکتورهای هواشناسی نیاز است تا از نقاط مشخص، معین و استاندارد، آمار و اطلاعات اولیه را قرائت، ثبت و یا دیده‌بانی کنند. این ایستگاه‌ها انواع مختلف دارند که به قرار زیر است: ایستگاه‌های سینوپتیکی، ایستگاه‌های اقلیم‌شناسی (کلیماتولوژی)، ایستگاه‌های هواشناسی کشاورزی، ایستگاه‌های باران‌سنجی، ایستگاه‌های دیتالاگر، ایستگاه‌های جاده‌ای، ایستگاه‌های تشعشع‌سنجی،

رودخانه چشمه‌علی در شهرستان دامغان جریان دارد و از به هم پیوستن رودهای دامغان‌رود و آستانه تشکیل می‌شود و در نهایت به سد شهید شاهچراغی منتهی می‌شود.

مهم‌ترین و تنها رودخانه دائمی استان سمنان حبله‌رود است. این رودخانه منبع اصلی آب زراعی شهرستان‌های گرمسار و آرادان است و تأثیر مهمی در اقتصاد و آبادانی منطقه دارد. این رود دارای شعب مختلف شیرین و شور است. نهرود، دلپچای، گورسفید از شاخه‌های شیرین رودخانه هستند. شور آب، تلخ آب، کبوتردره، غلام آباد و ریشه سلطان از شاخه‌های شور رودخانه محسوب می‌شوند. قسمت اعظم حوزه آبخیز حبله‌رود از مناطق مختلف کوه‌های البرز مرکزی از شهرستان فیروزکوه و دماوند سرچشمه می‌گیرد. آبدهی حبله‌رود در رأس مخروط افکن (روستای بنکوه) حدود ۲۶ میلیون متر مکعب است. این رودخانه در ۳۰ کیلومتری دشت گرمسار از مناطق بسیار شوری عبور می‌کند که حاوی کلروسدیم و گچ می‌باشد.

رودخانه ایوانکی رودخانه‌ای خیلی کوچک است و در زمستان‌ها سیلاب‌ها را جمع‌آوری نموده و به سمت ایوانکی سرازیر می‌شود و در تابستان میزان آب آن به صفر می‌رسد.

شمای کلی آب و هوای استان سمنان

استان سمنان به علت هم‌جواری با کویر مرکزی ایران و دامنه جنوبی البرز دارای تنوع آب و هوایی زیادی بوده به طوری که با کاهش ارتفاع از شمال به جنوب در سطح استان دما افزایش و بارش کاهش می‌یابد. در بررسی اجمالی دمای استان، می‌توان به دو دوره کاملاً متفاوت و مجزای سرد و گرم پی برد، به طوری که دوره سرد نسبتاً کوتاه و شامل ماه‌های آذر، دی، بهمن و اسفند بوده و دوره گرم، بقیه ماه‌های سال را شامل می‌شود. تغییرات درجه دما بین دو دوره شدید بوده و ضمن تغییر ناگهانی دما، شرایط اکولوژیکی منطقه تغییر می‌یابد. با توجه به موقعیت عمومی استان می‌توان بیان نمود که شدیدترین تضاد آب و هوایی در محور شمالی - جنوبی یعنی اقلیم

فعلی)، حد شرقی آن شاهرود و حد شمالی این ایالت کوهستان‌های جنوبی طبرستان بوده‌است.

سمنان در دوره بعد از اسلام جزو سرزمین تاریخی قومس (کومش) به شمار می‌آید. نام جغرافیایی قومس تا اواخر دوران قاجاریه برسرزبان‌ها بود و لیکن در دوران حکومت رضاخان، سمنان در شمار شهرهای استان دوم، یعنی مازندران درآمد.

در آغاز سال ۱۳۴۰ هجری شمسی در زمان نخست‌وزیری دکتر علی امینی و وزارت کشور سپهد عزیزی، به پیروی از سنت تاریخی، طبق تصویب نامه هیئت وزیران، ایالت کومش (سمنان، دامغان، شاهرود، بسطام، سنگسر (مه‌دیشهر)، سرخه و شهمیرزاد و نقاط تابعه آنها) از نظر تقسیمات کشوری به نام فرمانداری کل سمنان نامگذاری شد. مرکز حکومت آن نیز در شهر سمنان تعیین و مستقر گردید.

در سال ۱۳۵۵ هجری شمسی طبق تصمیم دولت وقت با اضافه شدن دماوند، فیروزکوه، گرمسار و ورامین فرمانداری کل سمنان به استان سمنان تبدیل شد و مرکز آن نیز همچنان شهر تاریخی سمنان باقی ماند. البته براساس آخرین تقسیمات کشوری، سه شهرستان دماوند، فیروزکوه و ورامین از استان سمنان منتزع گردیدند.

در استان سمنان شخصیت‌ها و مفاخر بزرگ فرهنگی، دینی، عرفانی برجسته‌ای به دنیا آمده و پرورش یافته‌اند. مفاخر بزرگی مانند بایزید بسطامی عارف بزرگ قرن دوم، شیخ ابوالحسن خرقانی، شیخ علاءالدوله سمنانی، فروغی بسطامی، منوچهری دامغانی، ابن یمین فرومدی، یغمای جندقی، حاج ملا علی حکیم الهی سمنانی، آیت ا... شاهرودی، علامه حائری سمنانی و بسیاری از شعرا و بزرگان علم و ادب که در ایران از شهرت خاصی برخوردارند. همه از این دیار برخاسته و در این سامان زیسته‌اند و در عالم عرفان و علم و ادب می‌درخشند.

شهرستان آرادان:

شهرستان آرادان بر اساس مصوبه شماره ۴۶۹۷۵/ت/۱۹۶۰۸۸ ه مورخه ۱۳۹۰/۱۰/۵ هیئت محترم

ایستگاه‌های جوبالا، ایستگاه‌های هواشناسی دریایی، ایستگاه‌های ازن‌سنجی، ایستگاه‌های اندازه‌گیری آلودگی و شیمی‌جو، ایستگاه‌های گیرنده اطلاعات و تصاویر ماهواره‌ای هواشناسی.

استان سمنان دارای ۹ ایستگاه سینوپتیک، ۲ ایستگاه خودکار (دیتالاگر)، ۲ ایستگاه جاده‌ای، ۱۶ ایستگاه اقلیم‌شناسی (کلیماتولوژی) و ۵۰ ایستگاه باران‌سنجی می‌باشد.

انواع بادهای اصلی و محلی استان

بادهای غربی، بادهای کویری، باد تورانه، باد شهریاری یا باد قبله، باد بشم، باد راجی، باد بسطام، باد کویر، باد خراسانی، باد جوزا، باد سمنان، باد چالو و باد قبله شاهرود.

سمنان از دوران باستان تا امروز:

سمنان از دیر باز یکی از شهرهای چهاردهمین ایالت تاریخی ورن (ورنه) از تقسیمات شانزده‌گانه اوستایی در دوران باستان بوده‌است. برخی از دانشمندان ایالت مزبور را گیلان فعلی می‌دانسته‌اند، ولی قدر مسلم این است که ورن یا ورنه متشکل از صفحات جنوبی البرز و خوار، شامل سمنان، دامغان، خوار، دماوند، فیروزکوه، شهمیرزاد، لاسگرد، ده نمک، آهوان، قوشه، ویمه و نقاط کوهستانی مازندران بوده‌است.

در تمام دوران حکومت مادها و هخامنشیان "کومیسنه" یا کومشیان (قومس بعد از اسلام) جزو ایالت بزرگ پارت یا پرتو به شمار می‌رفت. در این دوره سمنان شهر سرحدی ایالت‌های پارت و ماد محسوب می‌شد. به همین علت برخی از مورخان، زمانی این شهر را جزو ماد و گاهی جزو پارت به حساب آورده‌اند.

ایالت مذکور که در زمان ساسانیان به پشتخوارگر تغییر نام داده، شامل همان شهرهایی بوده که در ایالت ورن متشکل بودند. حد غربی این ایالت، خوار (گرمسار

مخلص، محمدعلی. آثار تاریخی سمنان. انتشارات؟، تهران، بی‌تا، ص ۷-۱.

رودخانه (چشمه‌علی) سکنی گزیده‌اند و به علت سکونت آنان این منطقه نخست ده مغان نامیده شده و بعدها به مرور در اثر تغییراتی که طبعاً در استعمال لغات پدید می‌آید دامغان گفته شده است.

این شهر در چهارصد سال پیش از میلاد، چنان عظمتی داشته که اشک سوم و تیرداد اشکانی در سال ۲۴۹ پیش از میلاد آن را پایتخت قرار دادند. این شهر تا قرن اول میلادی به اهمیت خود باقی و مرکز ایالت قومس بوده است.

زبان مردم دامغان فارسی است ولی حرکات کلمات و حروف را بر خلاف فارسی کتابی و دستوری ادا می‌کنند. مسجد تاریخانه، مسجد جامع دامغان، تپه حصار، برج پیر علمدار، بنای چشمه‌علی، گنبد چهل‌دختر، امامزاده محمد دیباج، کاروانسرای شاه عباس قوشه، قلعه گردکوه و برج مهماندوست از جمله بناهای تاریخی این شهرستان هستند که نشانه تمدن و فرهنگ ادوار گذشته است.

برآورد جمعیت شهرستان دامغان در سال ۱۴۰۰ بالغ ۱۰۰/۱ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۱۴۰۳۳ کیلومتر مربع^۸ می‌باشد که از شمال به استان‌های گلستان و مازندران و از جنوب به استان اصفهان و از شرق به شهرستان شاهرود و از غرب به شهرستان‌های سمنان و مهدیشهر منتهی می‌شود.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان دامغان ۵۳ درجه و ۴۲ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی آن ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^۹ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۵۵ متر و اختلاف ساعت آن با تهران ۱۱ دقیقه و ۵ ثانیه می‌باشد.

به علت موقعیت طبیعی خشک رودهایی در این شهرستان وجود دارد که در موقع بارندگی، سیلاب در آن‌ها جاری می‌شود. مهم‌ترین خشک رودها عبارتند از خشک‌رود چشمه‌علی که ابتدای آن دره‌های جنوبی

وزیران، مصوب گردید. برآورد جمعیت شهرستان آرادان در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۲/۹ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۴۳۲۹ کیلومتر مربع می‌باشد که از شمال به استان تهران و از سوی جنوب به استان اصفهان و از شرق به شهرستان سرخه و از غرب به شهرستان گرمسار محدود شده است. حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان آرادان ۵۲ درجه و ۲۲ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۷ دقیقه قرار داشته^۷ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۹۶۴ متر است.

شهرستان آرادان از دو بخش مرکزی و کهن‌آباد تشکیل شده است. مناطق شمالی شهرستان آرادان، کوهستانی و مناطق میانی دشتی و نواحی جنوبی آن را کویر تشکیل می‌دهد. دره زیبای رامه در شمال شرقی شهرستان از مناطق خوش آب و هوای شهرستان آرادان محسوب می‌شود. شهرستان آرادان آثار و بناهای تاریخی و مذهبی گوناگونی دارد. بازار آرادان، امامزاده سلطان شاه نظر، امامزاده سلطان بوسعید، امامزاده علی اکبر، امامزاده ذوالفقار، کاروانسرای شاه‌عباسی، کاروانسرای ده نمک، تپه‌های تاریخی کهن تل، قلعه یاتری علیا و قلعه پاده از مهمترین آثار و بناها هستند. در شهرستان آرادان ایلات و اقوام متعددی سکونت دارند. ایلات الیکایی، پازوکی، اصلانو و طایفه عرب عامری از معتبرترین، این ایلات هستند.

بیشتر مردم شهرستان آرادان به کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند. غلات، پنبه، خربزه، گیاهان علوفه‌ای مهم‌ترین محصولات زراعی و انجیر، گردو، قیصی مهمترین محصولات سردرختی این شهرستان محسوب می‌شوند. شماری از ایلات و طوایف شهرستان آرادان کوچ‌رو هستند و به ارتفاعات البرز مرکزی و روستاهای شهرستان آرادان بیلاق و قشلاق می‌کنند.

شهرستان دامغان:

چنان‌که در کتب تاریخی نوشته‌اند قریب چهارصد سال قبل از میلاد جمعی از مغان در مسیر

^۸ وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات

کشوری..

^۹ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان سمنان، معاونت

آمار و اطلاعات.

^۷ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان سمنان، معاونت آمار

و اطلاعات.

پیشدادی نسبت می‌دهند. زبان سمنانی به علت ویژگی خاص خود مورد توجه دانشمندان و ایران شناسان بسیاری قرار گرفته است. این زبان را می‌توان نزدیک به زبان پهلوی دانست که طی دوران‌های گوناگون دست نخورده باقی مانده است.

ایران‌شناسان زیادی چون پروفیسور کریستن سن، هوتوم شیندلر، ویلهلم لیگر، ژرژمورگن و استاینر تحقیقات جامعی درباره زبان سمنانی انجام داده‌اند. علاوه بر زیبایی‌های طبیعی با سابقه تاریخی چند هزار ساله به دلیل واقع شدن در گذر حوادث ناشی از لشکرکشی‌ها و مهاجرت‌های بین شرق و غرب و مهم‌تر از همه داشتن تاریخ تمدن دیرینه دارای آثار باستانی متعدد دیدنی مربوط به دوره‌های مختلف تاریخ می‌باشد که مبین قدمت کهن آن است.

مسجد جامع سمنان، منار سلجوقی مسجد جامع، خانقاه و مزار شیخ علاء الدوله، مسجد امام خمینی (ره)، گرمابه حضرت، دروازه ارگ، قلعه‌های سارو، کوشمغان، دژچرمینه، قلعه کهن‌دژ و قلعه زاوغان از جمله مهم‌ترین بناهای باستانی شهرستان سمنان است. برآورد جمعیت شهرستان سمنان در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۲۲۱/۲ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۱۱۰۱۷ کیلومتر مربع می‌باشد که در دامنه جنوبی سلسله جبال البرز واقع گردیده و از شمال به شهرستان مهدیشهر و استان تهران، از سوی جنوب به استان اصفهان، از شرق به شهرستان دامغان و از غرب به شهرستان سرخه محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان سمنان ۵۳ درجه و ۱۹ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^{۱۱} و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۲۷ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۷ دقیقه و ۴۰ ثانیه است.

آب و هوای شهرستان سمنان در فصل تابستان منطقه‌ای خشک و کم‌باران و در بقیه فصول سال معتدل می‌باشد.

شاهکوه گرگان است، خشک‌رود رودبار که حدود چشمه‌علی است و دیگری خشک رود دریان که در شمال قوشه واقع است.

سلسله جبال البرز از قسمت شمالی این شهرستان می‌گذرد و تا ۶ کیلومتری شمال شهر امتداد و در آن جا، با زمین یکسان می‌گردد و در قسمت غرب بین دامغان و سمنان یک رشته آن تا حدود راه‌آهن ادامه دارد و خط‌الرأس آن خط طبیعی شهرستان‌های دامغان و سمنان است و در قسمت جنوبی و حاشیه دشت کویر کوه‌های کم‌ارتفاعی مشاهده می‌شود که قسمتی منفرد و پاره‌ای متصل به هم و تقریباً موازی با سلسله جبال البرز است.

شهرستان سرخه:

شهرستان سرخه براساس مصوبه شماره ۴۸۴۸۶/ت/۲۱۹۹۴۲ مورخه ۱۳۹۱/۱۱/۹ هیئت محترم وزیران مصوب گردید. برآورد جمعیت شهرستان سرخه در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۵/۹ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۹۲۲۲ کیلومتر مربع می‌باشد که از طرف شمال غربی به استان تهران، از شمال شرقی به شهرستان مهدیشهر، از سوی جنوب به استان اصفهان، از شرق به شهرستان سمنان و از غرب به شهرستان آرادان محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان سرخه ۵۲ درجه و ۴۷ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^{۱۰} و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۴۶ متر است. مسجد جامع سرخه، آب انبار سرخه و مسجد چهل‌ستون سرخه از جمله مهم‌ترین بناهای باستانی شهرستان سرخه است.

شهرستان سمنان:

اکثر نویسندگان کتاب‌های تاریخی و جغرافیایی بنای شهر سمنان را به طهمورث دیوبند از پادشاهان

^{۱۱} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

^{۱۰} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

شهرستان شاهرود:

شهرستان شاهرود نیز مانند سمنان و دامغان در شمار ایالات قومن قرار دارد. این محل نیز گذرگاه نفوذ آریایی‌ها و به ویژه پارت‌ها به فلات ایران بوده است.

شاهرود در عهد صفویه منطقه کوچکی بود و نخستین بنای قابل توجه آن دژی بوده که به هنگام هجوم افغان‌ها در این شهر ساخته شده است. با هرج و مرج دوره نادری و جنگ‌های آغاز تأسیس سلسله قاجار این شهر از اهمیت افتاد؛ لیکن به علت موقعیت سوق‌الجیشی از زمان فتحعلی‌شاه دوباره رو به ترقی و پیشرفت گذاشت. زبان بیشتر اهالی شاهرود فارسی به لهجه محلی است. صومعه و آرامگاه بایزید بسطامی، مسجد جامع و برج کاشانه بسطام، بقعه امامزاده محمد، آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی برترین آثار تاریخی این شهرستان هستند.

برآورد جمعیت شهرستان شاهرود در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۲۳۰/۹ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۴۳۴۰۵ کیلومترمربع می‌باشد که از شمال به استان گلستان و شهرستان میامی، از جنوب به استان‌های خراسان جنوبی، از شرق به استان خراسان رضوی و شهرستان میامی و از مغرب به شهرستان دامغان محدود می‌باشد.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان شاهرود ۵۴ درجه و ۳۶ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه ۱۲ قرار داشته و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۳۲۵ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۱۴ دقیقه است.

آب و هوای شاهرود به نسبت پستی و بلندی و نزدیکی به دشت کویر و رشته کوه البرز متغیر می‌باشد. در این رابطه آب و هوای آن به دو منطقه تقسیم می‌گردد، قسمت مرکزی شامل شاهرود و دهستان‌های حومه و دهلا معتدل و قسمت جنوبی مانند طرود، بیارجمند و خارتوران گرم و خشک است.

^{۱۲} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان ،

معاونت آمار و اطلاعات.

به علت موقعیت طبیعی این منطقه فاقد رود دائمی بوده و فقط رودهای کوهستانی است که در فصل بارندگی سیلاب در آن جاری و به دشت کویر منتهی می‌گردند. مهم‌ترین این رودها عبارتست از تالش که سرچشمه آن دامنه شمالی کوه شاهرود است و رود کال‌شور که در بخش میامی جریان دارد.

شهرستان گرمسار:

تاریخ‌نویسان عرب، شهر خوار (گرمسار فعلی) را غربی‌ترین شهر سرحدی قومن و گاهی به عنوان مهم‌ترین شهر خاوری ری با نام «الخوار» ذکر کرده‌اند. در زمان اشکانیان، گرمسار و آرادان یکی از ایالات آنها بوده که خواران نام داشت. گرمساری‌ها به زبان فارسی تکلم می‌کنند ولی ایلات و طوایف علاوه بر آشنایی به زبان فارسی هر یک به زبان‌های محلی نیز سخن می‌گویند. زبان‌های محلی گرمسار عبارتند از ترکی که افراد ایل اصائلو بدان تکلم می‌نمایند (زبان اصائلو شبیه ترکی زنجانی)، افراد الیکایی نیز به گویش محلی خود که شبیه گویش مازندرانی است تکلم می‌نمایند. هداوندها به گویش لری سخن می‌گویند و اهالی شهر ایوانکی به گویش خاص خود صحبت می‌کنند.

شهرستان گرمسار نیز مانند نقاط دیگر استان به سبب قدمت تاریخی دارای آثار باستانی فراوان است که هریک نمونه و شاهد بارزی از وضع این منطقه در گذشته به شمار می‌روند. این آثار اغلب خرابه‌های قلعه‌هایی عظیم است که هم‌اکنون به صورت تپه‌های بزرگ خودنمایی می‌کنند. مطالعه در احوال باستانی این ناحیه به جهت از بین رفتن آثار بناهای آن عصر که اکثراً از خشت‌خام ساخته شده و به دلیل گذشت زمان تخریب شده‌اند، بسیار پیچیده و دشوار است.

تپه‌های غول‌آباد، ملک‌آباد، محمودآباد، سعدآباد، رشمه، گلین تپه و کهن‌تل از مهم‌ترین تپه‌های گرمسار به شمار می‌روند. بقاع امامزاده کوشک، امامزاده عاقب، امامزاده خوشنام، امامزاده پنج تن امامزاده قوشه نیز از جمله بناهای مذهبی این شهرستان است.

برآورد جمعیت شهرستان گرمسار در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۸۶/۲ هزار نفر و مساحت این شهرستان

این شهرستان دارای آثار و جاذبه‌های تاریخی و طبیعی فراوانی می‌باشد. غار دربند، جنگل رودبارک، منطقه حفاظت‌شده پرور با حیات وحش جانوری و گیاهی متعدد و چشمه روزیه از جاذبه‌های طبیعی این شهرستان است. شهر شه‌میرزاد در حدود ۵ کیلومتری شمال مرکز شهرستان به عنوان یک شهر گردشگری بین‌المللی شناخته شده و هر ساله پذیرای ده‌ها هزار گردشگر داخلی و خارجی است. همچنین دره‌های زیبا و خوش آب و هوای پرور و خطیرکوه از مکان‌های دیدنی شهرستان مهدیشهر است.

این شهرستان یکی از شهرستان‌های عشایری کشور است. پایگاه ایل سنگسری در شهر مهدی‌شهر است. عشایر کوچ‌رو سنگسری در دوره بیلاقی به مراتع سرسبز استانهای تهران، سمنان، البرز و مازندران کوچ می‌کنند و شبانان گله‌ها را با یک کوچ طولانی به مراتع کویری شمال کویر مرکزی ایران کوچ می‌دهند. آب و هوای شهرستان مهدیشهر در فصل زمستان، سرد و نیمه‌مرطوب کوهستانی و در فصل تابستان خنک و معتدل می‌باشد. تنها رودخانه دائمی شهرستان مهدیشهر رودخانه گل‌رودبار می‌باشد.

شهرستان میامی:

شهرستان میامی براساس مصوبه شماره ۱۱۵۰۴۰/ت/۳۶۰۸۰ ه مورخه ۱۳۹۰/۶/۶ هیئت محترم وزیران مصوب گردید. برآورد جمعیت شهرستان میامی در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۳۸/۴ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۸۳۵۶ کیلومترمربع می‌باشد که در دامنه جنوبی رشته کوه‌های البرز شرقی واقع گردیده و از شمال به استان گلستان، از سوی جنوب به شهرستان شاهرود، از شرق به استان‌های خراسان شمالی و خراسان رضوی و از غرب به شهرستان شاهرود محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان میامی ۵۵ درجه و ۱۸ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۶ درجه و ۸ دقیقه قرار داشته ۱۶ و ارتفاع ایستگاه

۵۱۸۲ کیلومترمربع می‌باشد که از شمال به استان تهران شهرستانهای فیروزکوه و دماوند، از غرب به استان‌های تهران (شهرستان پاکدشت) و قم، از مشرق به آرادان و از جنوب به استان اصفهان محدود می‌شود. حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان گرمسار ۵۱ درجه و ۵۰ دقیقه و حداقل عرض شمالی ۳۴ درجه و ۲۳ دقیقه قرار داشته ۱۲ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۸۹۹ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۵ دقیقه می‌باشد.

سلسله جبال البرز از شمال این شهرستان گذشته و حبله‌رود تنها رودخانه دائمی آن می‌باشد. شهرستان گرمسار دارای آب و هوای خشک می‌باشد، در زمستان سرد و در تابستان گرم می‌باشد.

شهرستان مهدیشهر:

شهرستان مهدیشهر بر اساس مصوبه شماره ۱۶۰۰۳۶/ت/۳۸۰۲۸ ک مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲ مصوب گردید. برآورد جمعیت شهرستان مهدیشهر در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۵۱/۵ هزار نفر و مساحت این شهرستان ۱۹۴۳ کیلومترمربع^{۱۴} که در حدود ۵ کیلومتری شمال سمنان (مرکز استان) قرار دارد. شهرستان مهدیشهر از شمال به استان مازندران، از سوی جنوب به شهرستان سمنان، از شرق به شهرستان‌های دامغان و سمنان و از غرب به استان‌های تهران و مازندران محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان مهدیشهر ۵۳ درجه و ۰ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۵ درجه و ۳۵ دقیقه قرار دارد ۱۵ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۵۶۵ متر و اختلاف ساعت آن با تهران ۷ دقیقه و ۴۰ ثانیه است.

^{۱۳} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

^{۱۴} وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری..

^{۱۵} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

^{۱۶} سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی‌های شهر باشد.

دهستان: کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود که از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن می‌باشد و امکان خدمات‌رسانی و برنامه‌ریزی در سیستم و شبکه‌ای واحد را فراهم می‌نماید.

آبادی: به مجموعه یک یا چند مکان و اراضی به هم پیوسته (اعم از کشاورزی و غیرکشاورزی) گفته می‌شود که خارج از محدوده شهرها واقع شده و دارای محدوده ثبتی یا عرفی مستقل باشد. اگر آبادی در زمان سرشماری محل سکونت خانوار یا خانوارهایی باشد، دارای سکنه و در غیر اینصورت خالی از سکنه تلقی می‌شود.

پایین‌ترین کمینه (حداقل مطلق): عبارت از پایین‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

بالا‌ترین بیشینه (حداکثر مطلق): عبارت از بالا‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

رطوبت نسبی: مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است.

ساعت آفتابی: طبق تعریف سازمان هواشناسی جهانی، ساعت آفتابی در یک بازه زمانی معین، عبارت است از مجموع زمان‌هایی که مقدار شدت تابش مستقیم خورشید در آن بازه زمانی، بیش از ۱۲۰ وات بر متر مربع باشد.

ایستگاه همدیدی (ایستگاه سینوپتیک):

ایستگاهی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل دما خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، تبخیر، فشار، ساعت‌های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تابش خورشید و... بر اساس دستورالعمل‌های مشخص و در رأس ساعت‌های معین (به طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های

هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۰۸۱ متر است. شهرستان میامی از مناطق مختلفی مثل کالپوش، فرومد، سرحدات، کلاته‌های شرقی تشکیل شده است. مردم شهرستان میامی با گویش محلی خود سخن می‌گویند. اما بیشتر اهالی منطقه کالپوش به ترکی صحبت می‌کنند. اهالی روستای حق‌الخواجه و برخی از ساکنان منطقه پل‌ابریشم به گویش بلوچی تکلم می‌کنند. برخی از اهالی پل‌ابریشم و روستای میرحاج به کردی کرمانجی صحبت می‌کنند. گویش ساکنان روستاهای شرقی شرق میامی مانند فرومد به گویش خراسانی نزدیک است.

اقتصاد شهرستان میامی بر پایه کشاورزی و دامپروری استوار است. چغندر قند، غلات، صیفی‌جات، آفتابگردان، مهم‌ترین محصولات زراعی شهرستان میامی هستند. دامپروری در شهرستان میامی از اهمیت زیادی برخوردار است. شهرستان میامی آثار و بناهای تاریخی گوناگونی دارد، کاروانسرای میان‌دشت، عباس‌آباد، سپنج، آرامگاه ابن‌یمین فرومدی، مسجد جامع فرومد، آرامگاه شیخ حسن جوری در روستای فیروزآباد مهم‌ترین آثار و اماکن تاریخی شهرستان میامی هستند.

دشت شقایق‌ها دشت آفتابگردان‌های کالپوش، چنار کهنسال، روستای ارمیان و کوه قبله از مهم‌ترین جاذبه‌های طبیعی میامی محسوب می‌شوند.

تعاریف و مفاهیم

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی،

دهستان است. در این سال تعداد ۲۵ ایستگاه هواشناسی در این استان وضعیت آب و هوا را ثبت کرده اند که ۸ ایستگاه در نقاط شهری مستقر هستند. بالاترین دما (بالاترین بیشینه) و پایین ترین دما (پایین ترین کمینه) در این ایستگاه های شهری به ترتیب مربوط به شهر ایوانکی با ۴۵ درجه سلسیوس و شهر شه میرزاد ۱۱/۸- درجه سلسیوس بوده است. در همین سال بالاترین میزان بارندگی در طول یک روز متعلق به شهر سمنان با ۲۵/۵ میلی متر بوده است.

مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هواشناسی در سراسر جهان مخابره می شود.

میانگین ارتفاع بارندگی (میانگین ارتفاع بارش):

میانگین ارتفاع بارندگی یک منطقه میانگین وزنی منطقه می باشد. در واقع منطقه به چند ضلعی های متعدد تقسیم شده و با توجه به بارندگی نازل شده در هر چند ضلعی میانگین ارتفاع بارش محاسبه می شود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ استان سمنان با مساحت ۹۷۴۸۷ کیلومتر مربع دارای ۸ شهرستان، ۱۶ بخش، ۲۱ شهر و ۳۳

۱-۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستانها: ۱۴۰۰

عرض شمالی				طول شرقی				شهرستان
حداکثر		حداقل		حداکثر		حداقل		
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	
۳۷	۱۹	۳۴	۱۴	۵۷	۰۳	۵۱	۵۰	کل استان.....
۳۵	۳۳	۳۴	۱۷	۵۲	۵۱	۵۲	۲۲	آرادان.....
۳۶	۳۲	۳۴	۱۴	۵۴	۴۸	۵۳	۴۲	دامغان.....
۳۵	۴۳	۳۴	۱۴	۵۳	۳۱	۵۲	۴۷	سرخه.....
۳۵	۵۸	۳۴	۱۴	۵۴	۱۱	۵۳	۱۹	سمنان.....
۳۶	۵۳	۳۴	۱۴	۵۷	۰۳	۵۴	۳۶	شاهرود.....
۳۵	۳۴	۳۴	۲۳	۵۲	۳۰	۵۱	۵۰	گرمسار.....
۳۶	۱۰	۳۵	۳۵	۵۳	۵۱	۵۳	۰۰	مهدیشهر.....
۳۷	۱۹	۳۶	۰۸	۵۶	۵۱	۵۵	۱۸	میامی.....

مأخذ: استانداری سمنان-دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۲- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان بر اساس تقسیمات کشوری

دهستان	شهر	بخش	شهرستان	سال
۲۸	۱۶	۱۲	۴۱۳۸۵
۳۱	۱۸	۱۵	۷۱۳۹۰
۳۱	۲۰	۱۵	۸۱۳۹۵
۳۱	۲۰	۱۵	۸۱۳۹۶
۳۱	۲۰	۱۵	۸۱۳۹۷
۳۱	۲۰	۱۵	۸۱۳۹۸
۳۱	۲۱	۱۵	۸۱۳۹۹
۳۳	۲۱	۱۶	۸۱۴۰۰

مأخذ: - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان- معاونت آمار و اطلاعات
- استانداری سمنان- دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

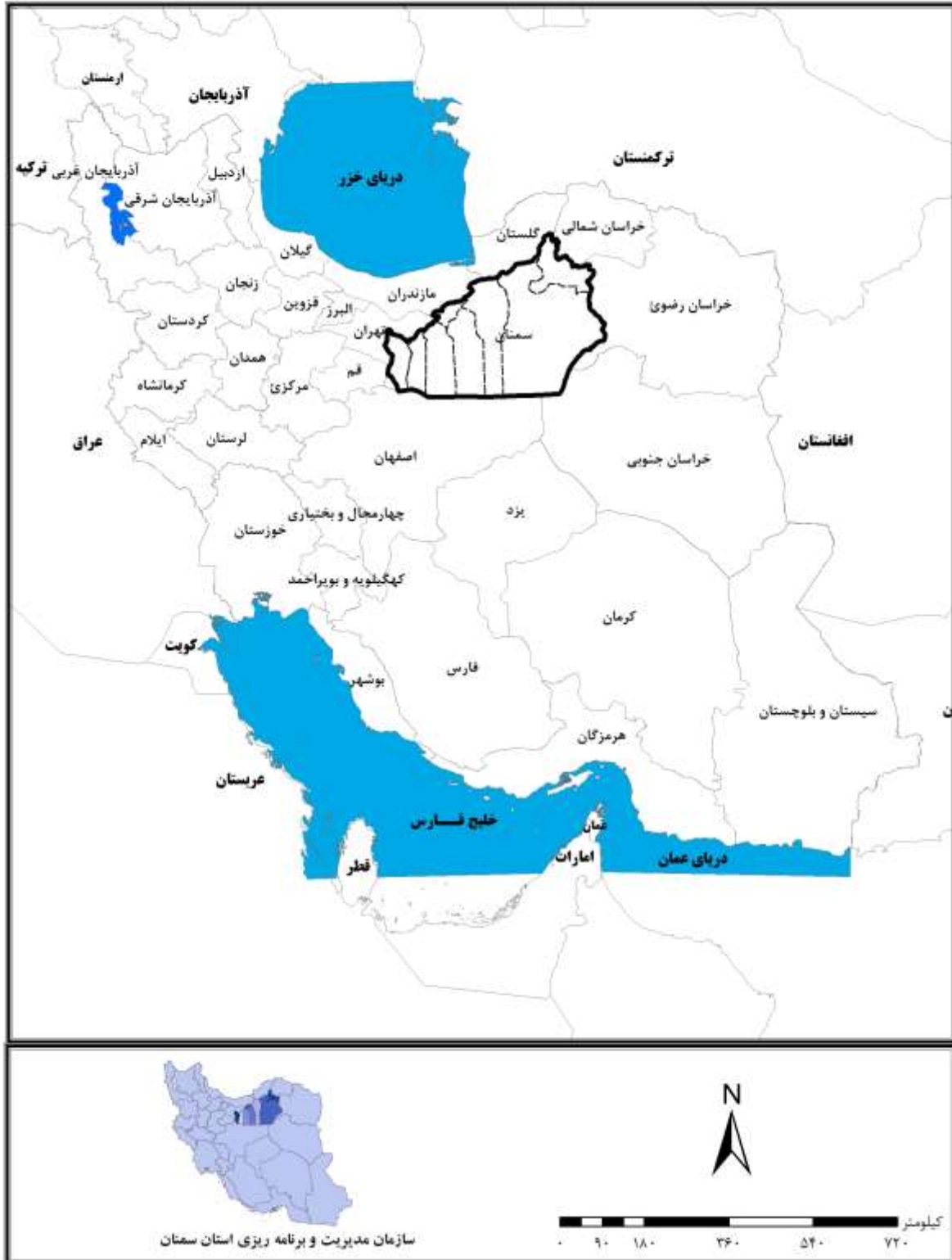
۱-۳- مشخصات عمومی شهرستان ها بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال ۱۴۰۰

تعداد دهستان	تعداد شهر	تعداد بخش	مساحت ^(۱) (کیلومتر مربع)	شهرستان
۳۳	۲۱	۱۶	۹۷۴۸۷	کل استان.....
۴	۲	۲	۴۳۲۹	آرادان.....
۶	۴	۲	۱۴۰۳۳	دامغان.....
۴	۱	۲	۹۲۲۲	سرخه.....
۱	۱	۱	۱۱۰۱۷	سمنان.....
۷	۶	۳	۴۳۴۰۵	شاهرود.....
۳	۲	۲	۵۱۸۲	گرمسار.....
۳	۳	۲	۱۹۴۳	مهدیشهر.....
۵	۲	۲	۸۳۵۶	میامی.....

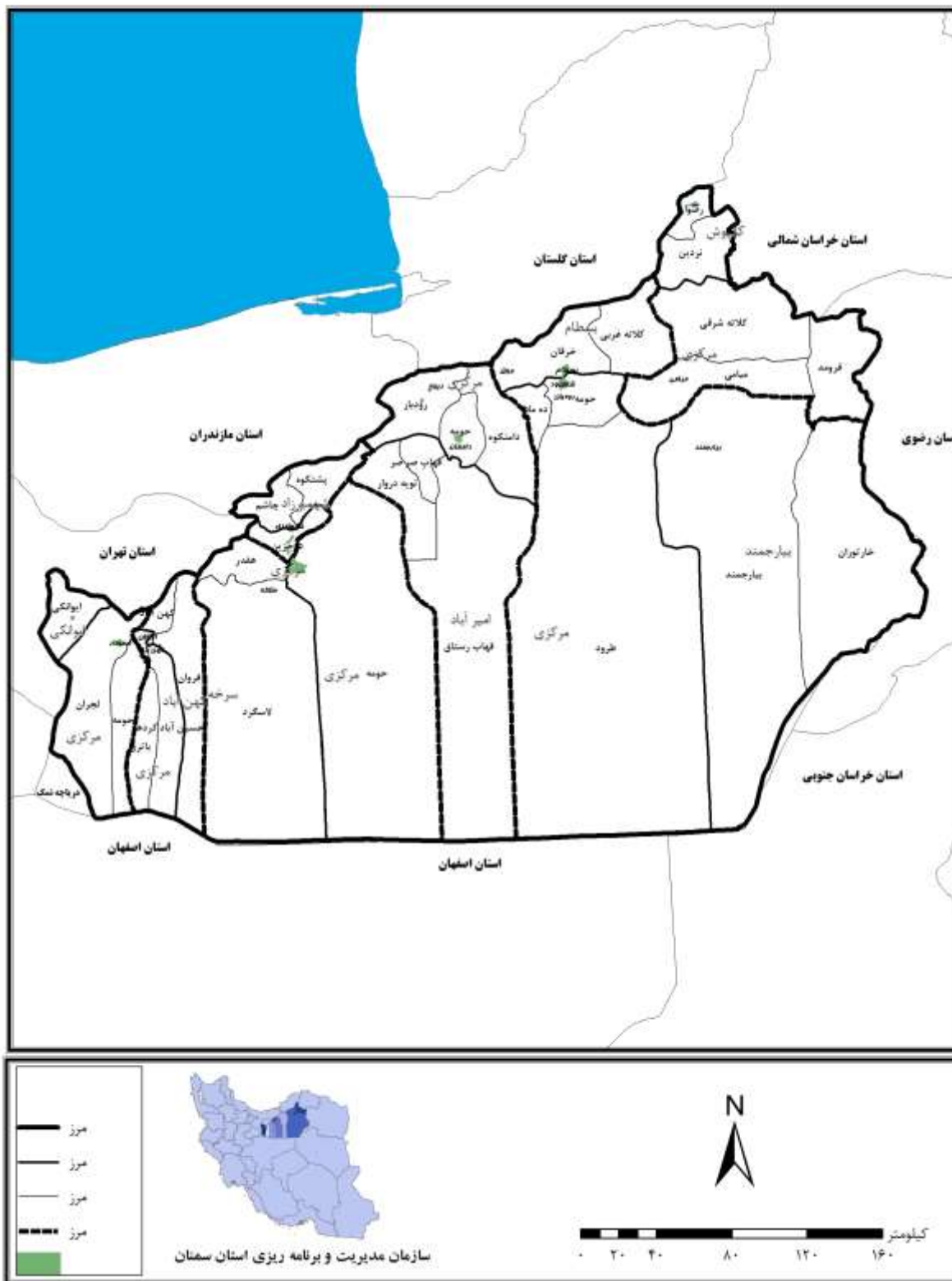
(۱) اعداد گرد شده اند.

مأخذ: استانداری سمنان- دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

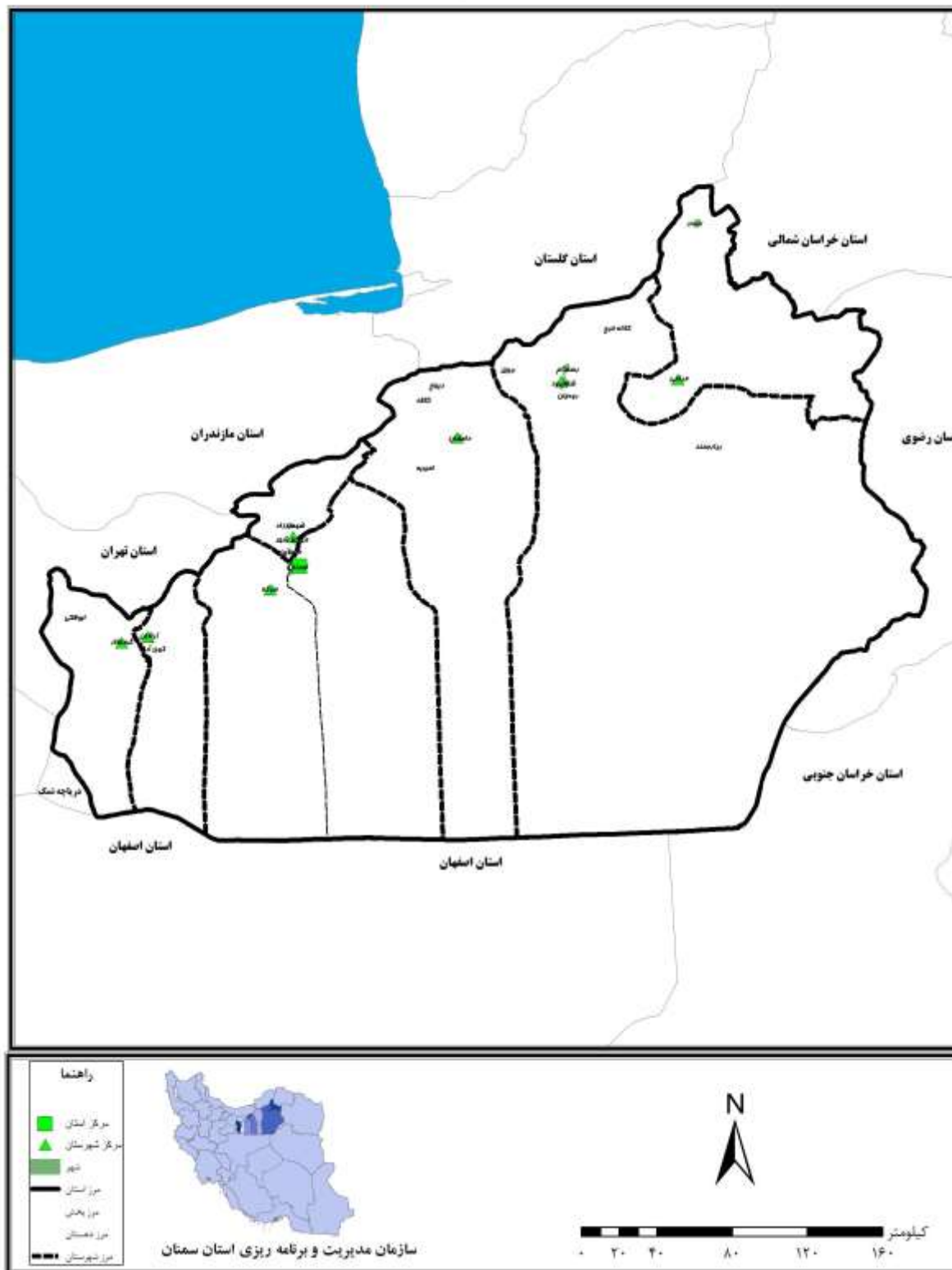
۱-۱. نقشه تقسیمات کشوری جمهوری اسلامی ایران
(موقعیت استان سمنان در کشور)

۱-۲ نقشه تقسیمات استان سمنان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

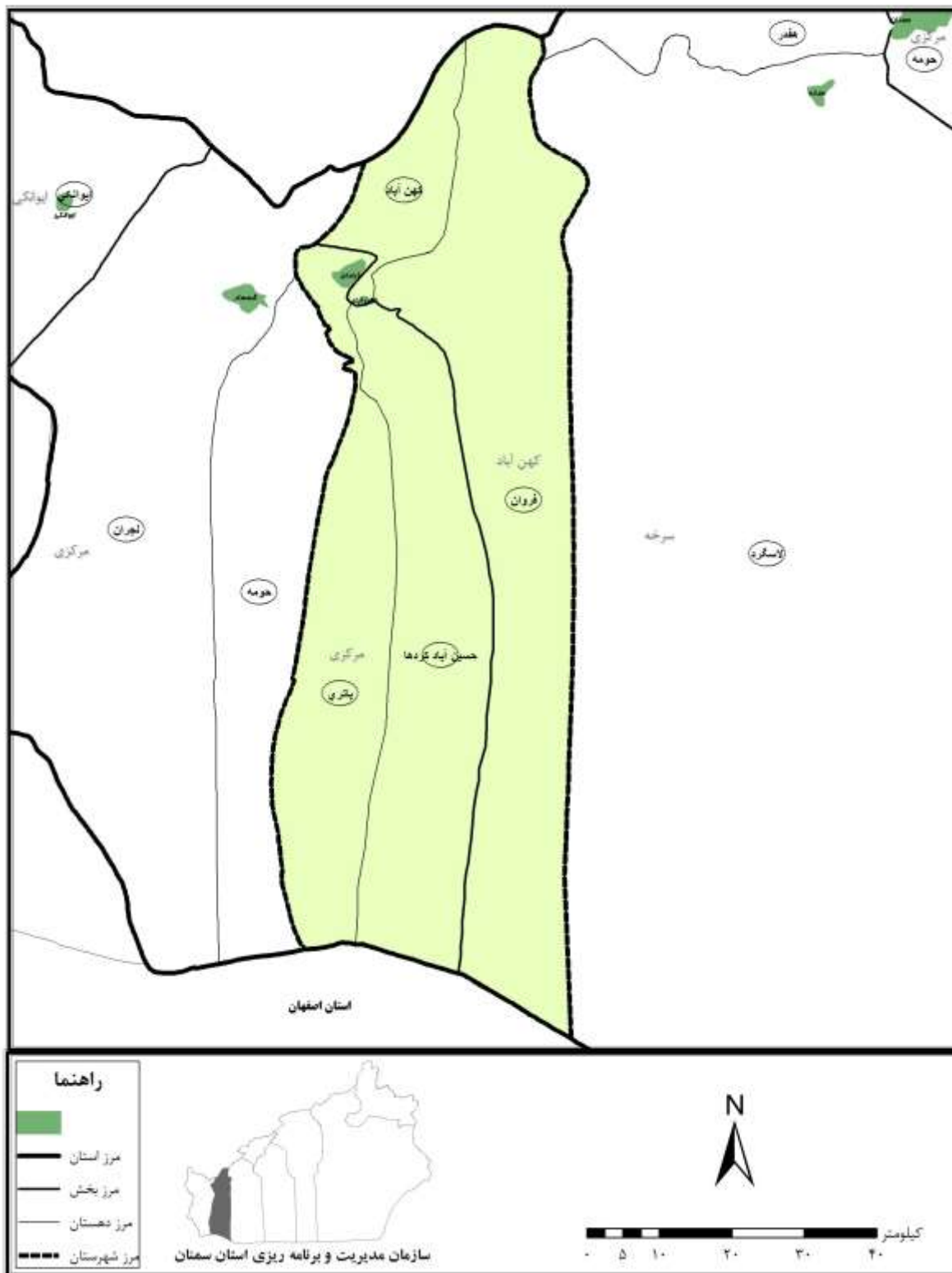
۳-۱. نقشه پراکندگی نقاط شهری استان سمنان
(به تفکیک شهرستان)

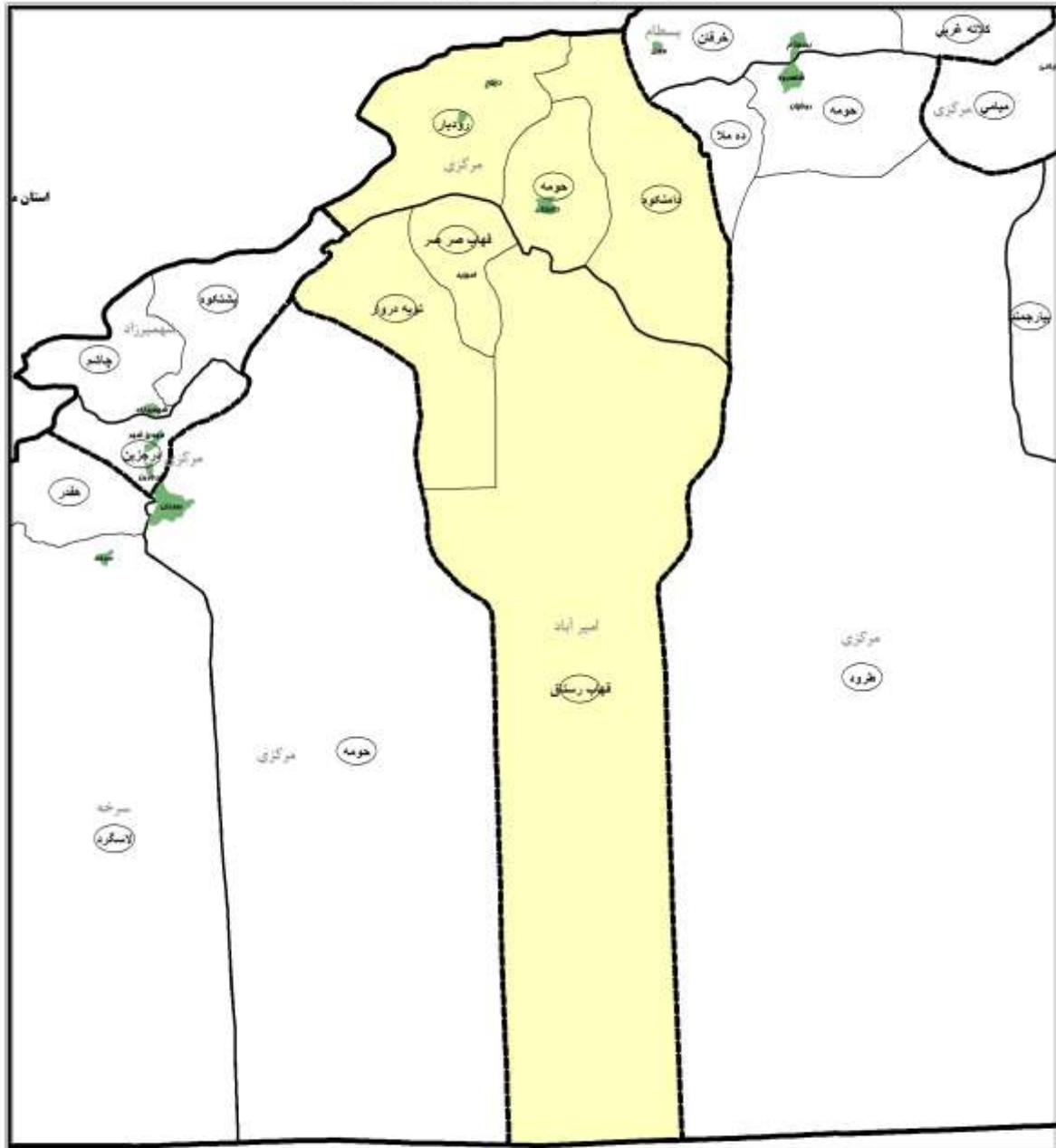
۴-۱. نقشه راههای اصلی و فرعی استان سمنان

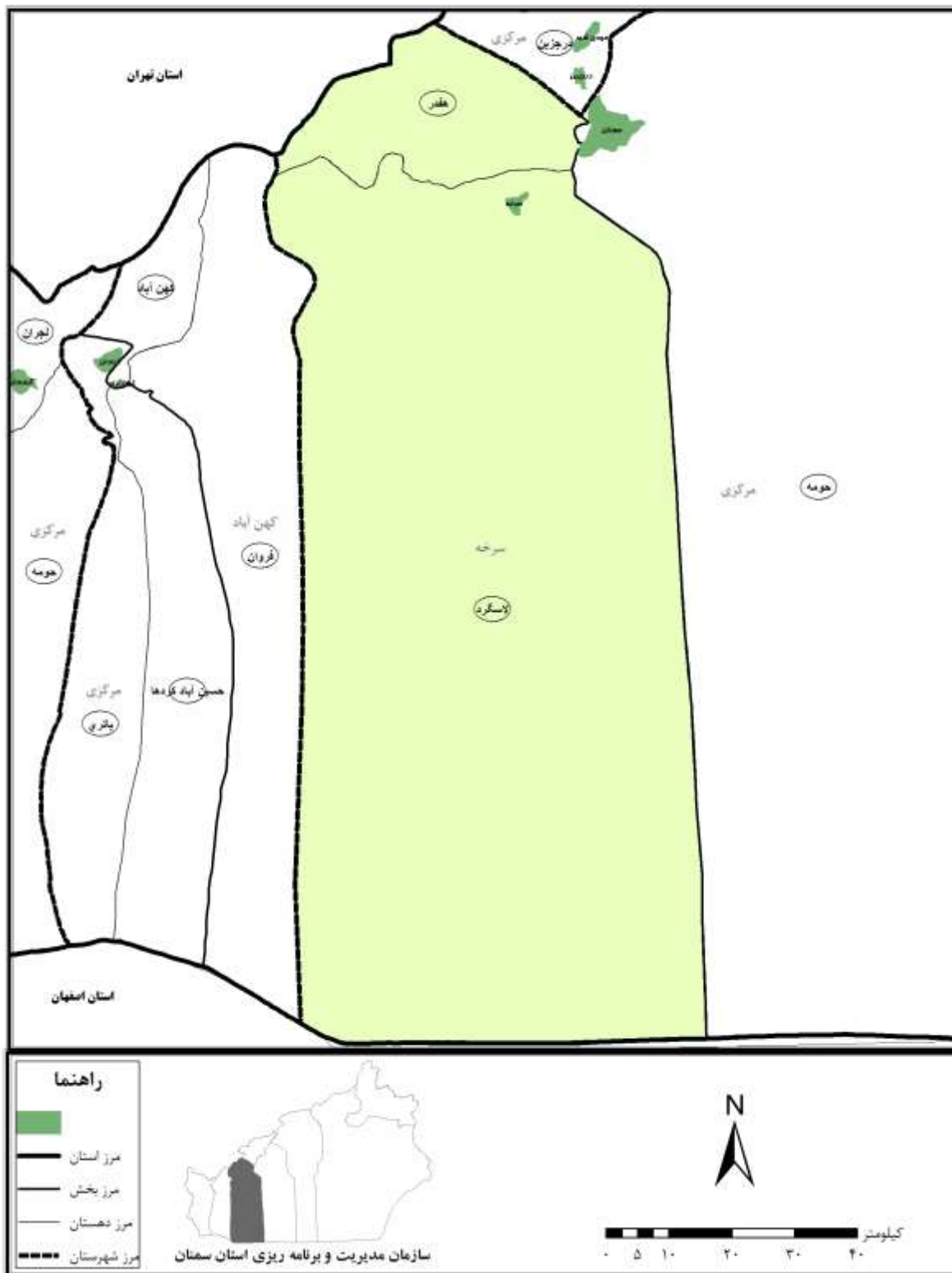
۵-۱. نقشه تقسیمات شهرستان آرادان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

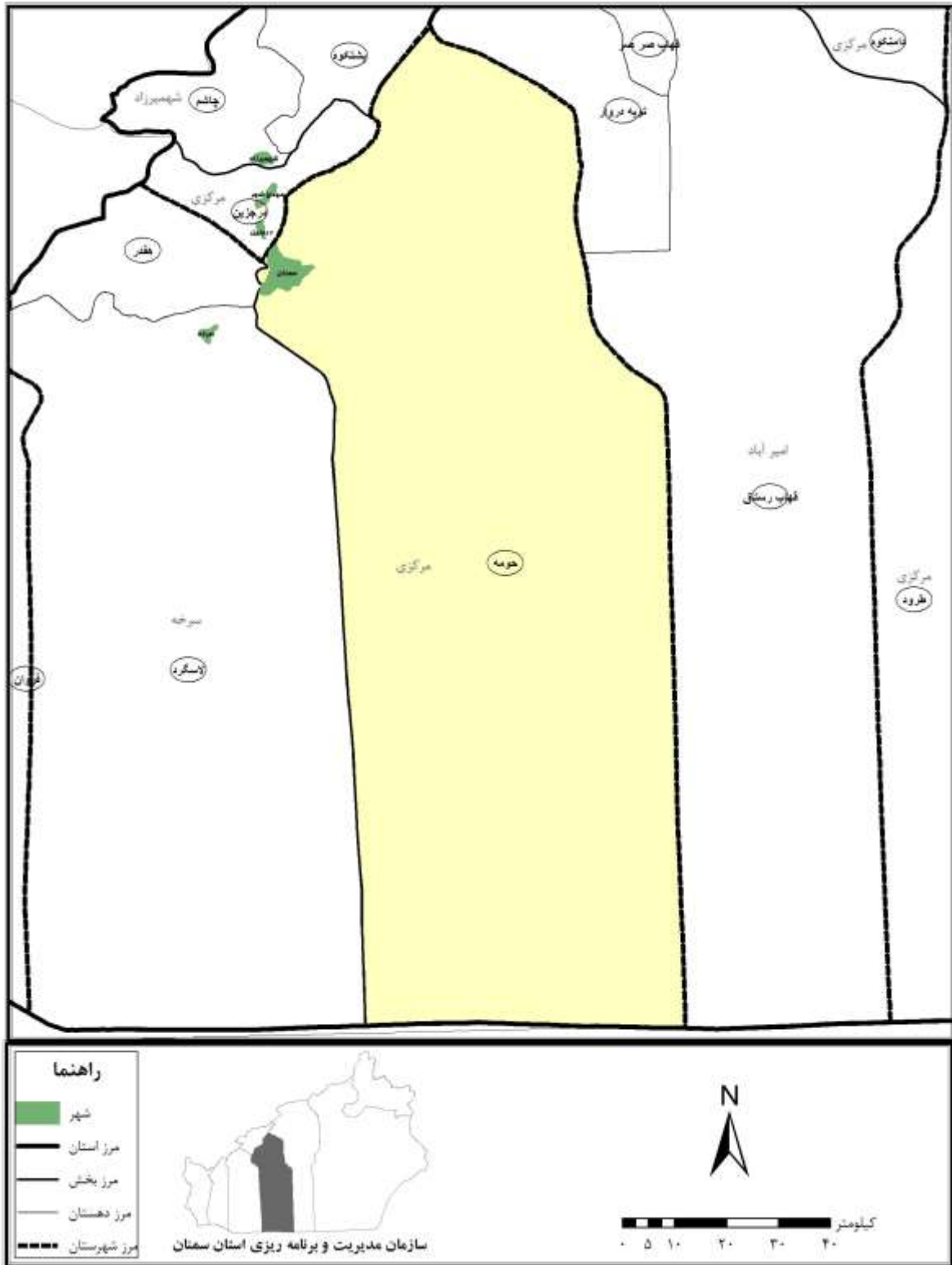
۶-۱. نقشه تقسیمات شهرستان دامغان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

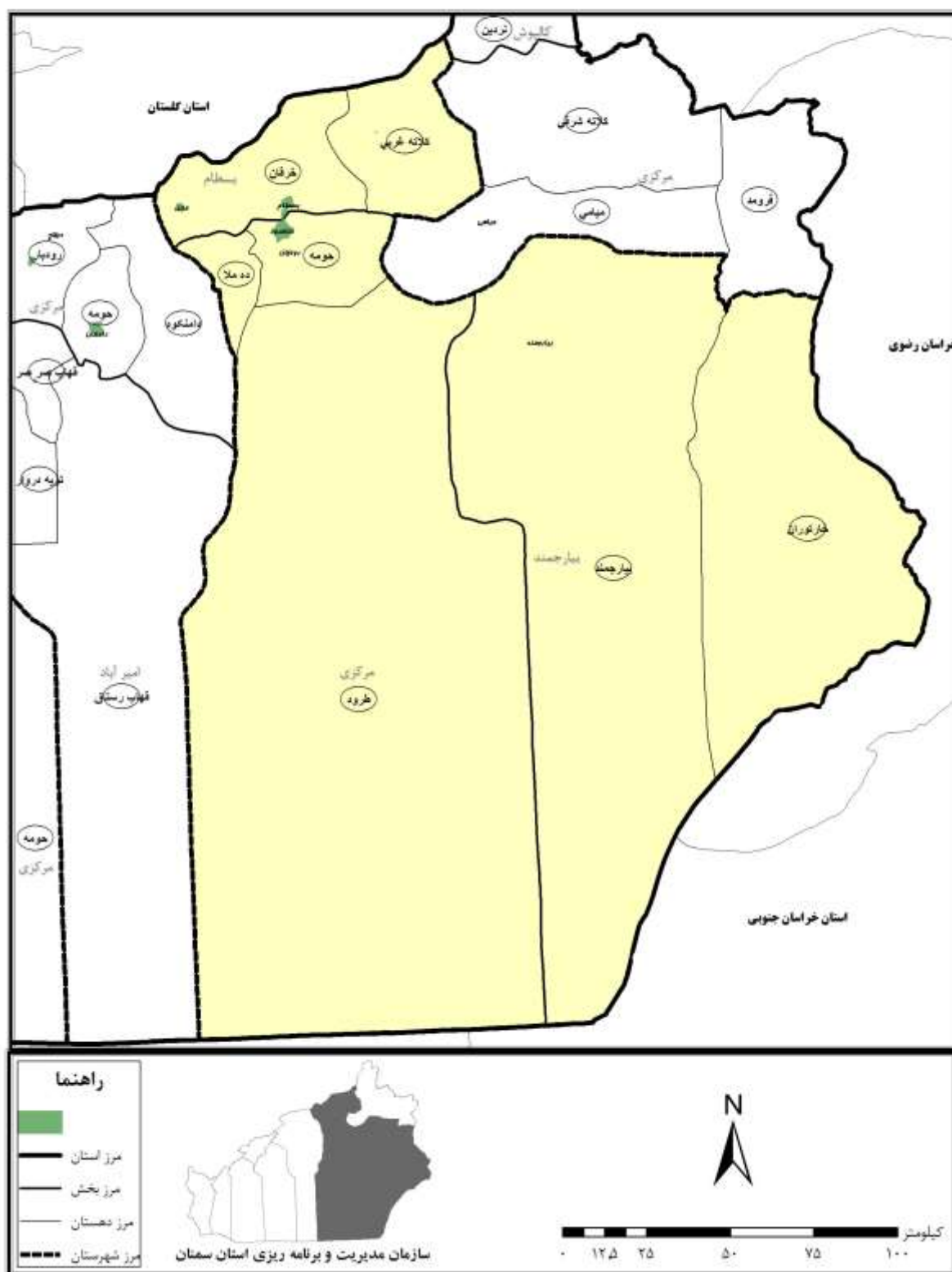
۱-۷. نقشه تقسیمات شهرستان سرخه
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

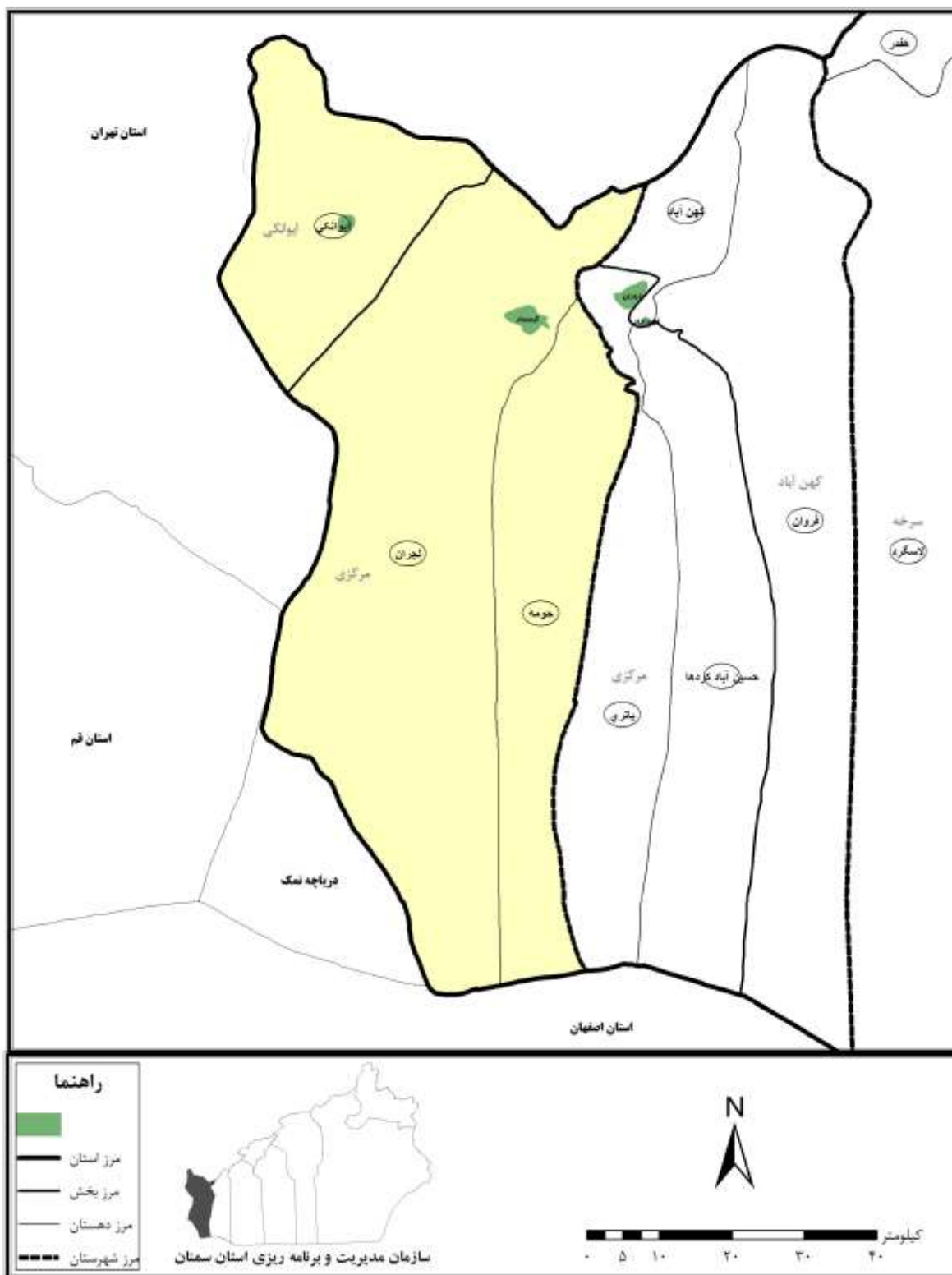
۸-۱. نقشه تقسیمات شهرستان سمنان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

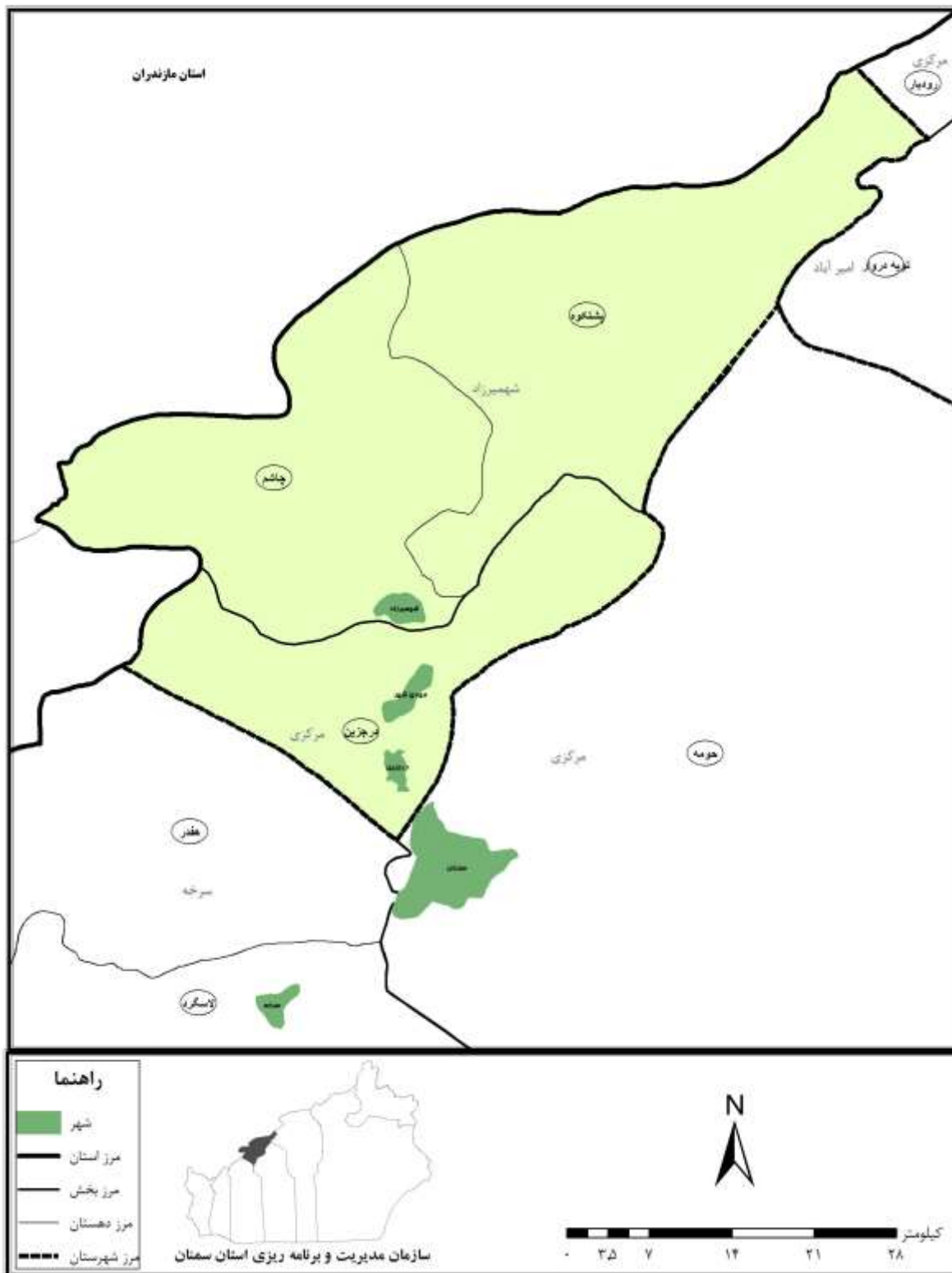
۹-۱. نقشه تقسیمات شهرستان شاهرود
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

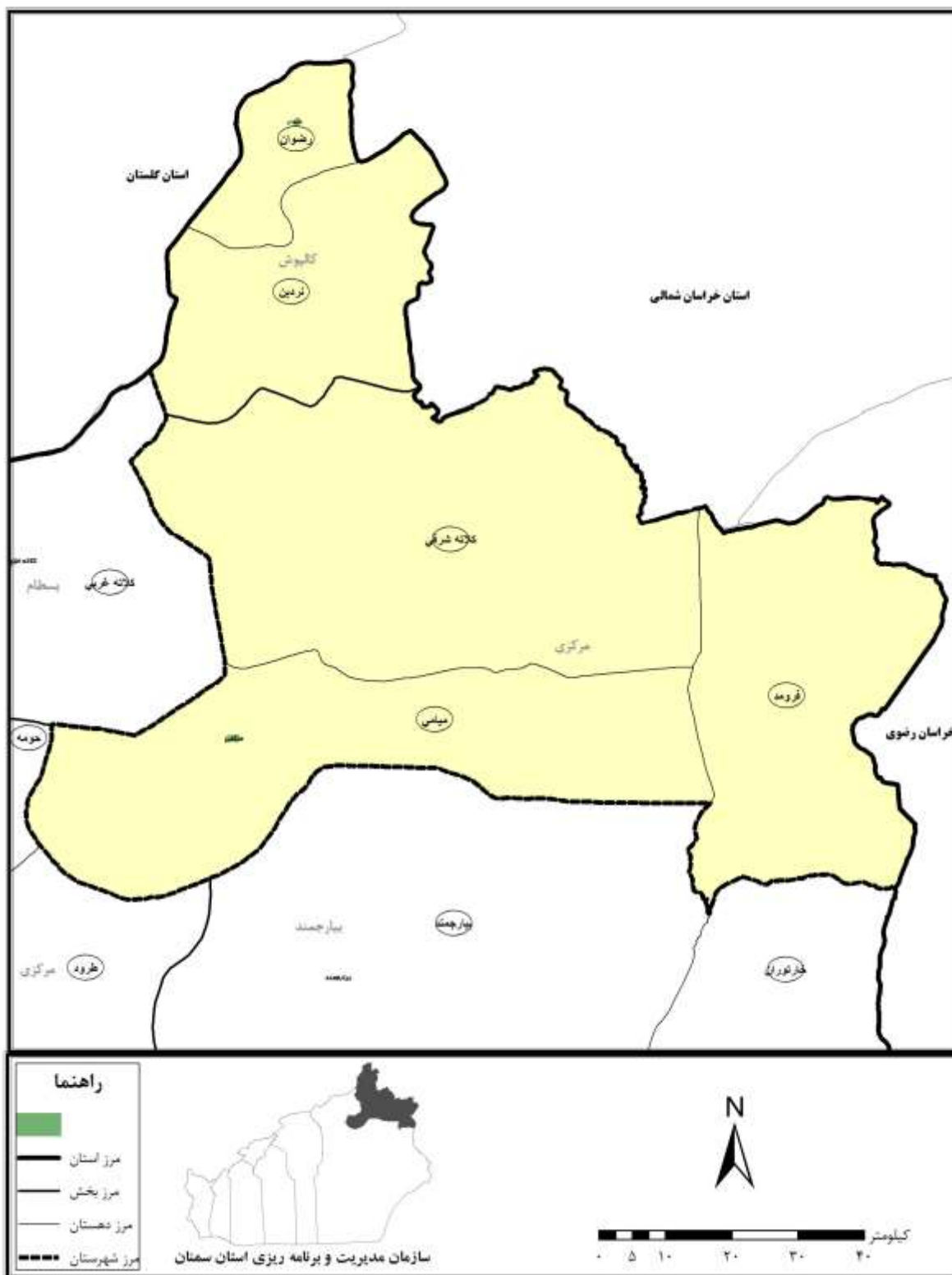
۱-۱۰. نقشه تقسیمات شهرستان گرمسار
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

۱-۱۱. نقشه تقسیمات شهرستان مهدیشهر
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

۱۲-۱. نقشه تقسیمات شهرستان میامی
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان سمنان : ۱۴۰۰

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد روستا		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
کل استان.....	۲۱	۳۳	۴۱۵	۳۷۵	۴۰
شهرستان آرادان.....	۲	۴	۳۴	۳۳	۱
بخش مرکزی.....	آرادان	یاتری	۱۳	۱۳	۰
		حسین آباد کردها	۱۰	۹	۱
بخش کهن آباد.....	کهن آباد	کهن آباد	۳	۳	۰
		فروان	۸	۸	۰
شهرستان دامغان....	۴	۶	۱۱۱	۹۱	۱۳
بخش امیرآباد.....	امیریه	قهاب رستاق	۴۳	۳۲	۱۱
		قهاب صرصر	۱۴	۱۴	۰
		تویه دروار	۷	۷	۰
بخش مرکزی.....	دامغان	حومه	۲۵	۲۴	۱
		دامنکوه	۱۳	۱۳	۰
		رودبار	۹	۸	۱
شهرستان سرخه.....	۱	۴	۱۴	۱۲	۲
بخش مرکزی.....	سرخه	لاسگرد	۶	۴	۲
		امامزاده عبدا...	۵	۵	۰
بخش هفدر.....		هفدر	۱	۱	۰
		مؤمن آباد	۲	۲	۰
شهرستان سمنان.....	۱	۱	۱۶	۱۰	۶
بخش مرکزی.....	سمنان	حومه	۱۶	۱۰	۶
شهرستان شاهرود..	۶	۷	۹۹	۹۶	۳
بخش بسطام.....	بسطام	خرقان	۲۵	۲۵	۰
	مجن	کلاته غربی	۴	۴	۰
	کلاته خیج				
بخش بیارجمند.....	بیارجمند	بیارجمند	۸	۸	۰
		خارتوران	۳۲	۳۲	۰
بخش مرکزی.....	شاهرود	حومه	۱۴	۱۴	۰
	رویان	ده ملا	۷	۷	۰
		طرود	۹	۶	۳

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان سمنان : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد روستا		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
شهرستان گرمسار .. بخش ایوانکی .. بخش مرکزی ..	۲	۳	۶۴	۵۵	۹
	ایوانکی	ایوانکی	۱۱	۸	۳
	گرمسار	حومه	۲۸	۲۶	۲
		لجران	۲۵	۲۱	۴
شهرستان مهدیشهر بخش شه میرزاد .. بخش مرکزی ..	۳	۳	۲۷	۲۱	۶
	شه میرزاد	پشتکوه	۲۰	۱۶	۴
	مهدیشهر	چاشم	۷	۵	۲
	درجزین	درجزین	۰	۰	۰
شهرستان میامی .. بخش مرکزی ..	۲	۵	۵۰	۵۰	۰
	میامی	میامی	۱۰	۱۰	۰
		فرومد	۱۱	۱۱	۰
		کلاته شرقی	۱۷	۱۷	۰
بخش کالپوش ..	رضوان	رضوان	۸	۸	۰
		نردین	۴	۴	۰

مأخذ: استانداری سمنان-دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

۱-۵- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی استان سمنان : ۱۴۰۰

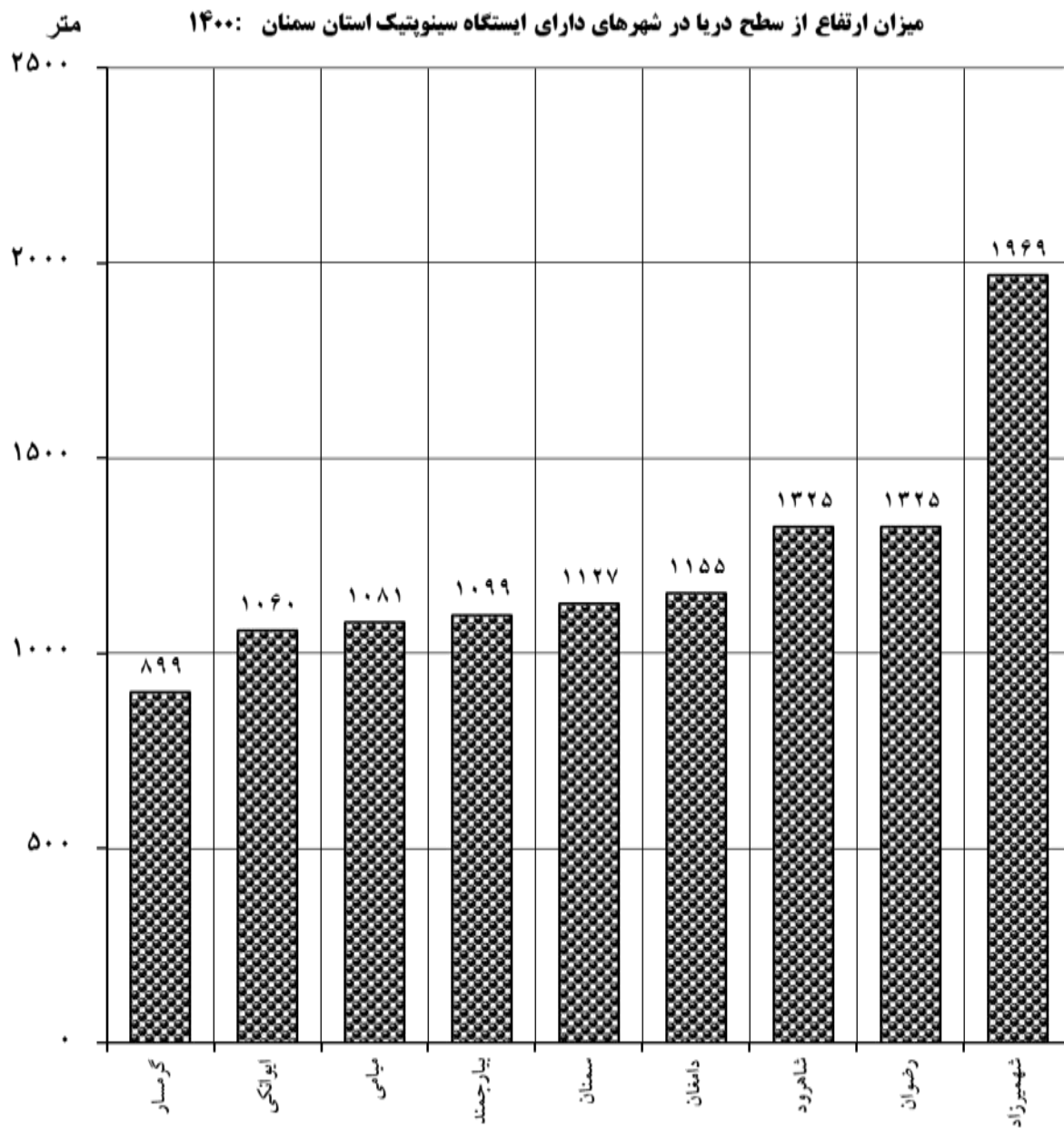
ارتفاع از سطح دریا (متر)	سال تأسیس	نوع ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	ایستگاه
۱۱۵۵	۱۳۳۶	سینوپتیک اصلی	دامغان	ایستگاه دامغان.....
۱۱۷۰	۱۳۸۶	اقلیم شناسی	دامغان	ایستگاه امیریه.....
۹۲۰	۱۳۷۴	اقلیم شناسی	دامغان	ایستگاه حسینان.....
۱۱۲۷	۱۳۴۴	سینوپتیک اصلی	سمنان	ایستگاه سمنان.....
۱۳۲۵	۱۳۳۰	سینوپتیک اصلی	شاهرود	ایستگاه شاهرود.....
۱۰۸۱	۱۳۷۷	سینوپتیک تکمیلی	میامی	ایستگاه میامی.....
۱۰۹۹	۱۳۷۱	سینوپتیک اصلی	بیارجمند	ایستگاه بیارجمند.....
۱۴۱۵	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	میامی	ایستگاه نردین.....
۹۷۲	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	شاهرود(خوار توران)	ایستگاه احمدآباد.....
۱۳۶۶	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	شاهرود	ایستگاه بسطام.....
۱۳۲۵	۱۳۷۵	سینوپتیک تکمیلی	میامی	ایستگاه رضوان.....
۱۹۷۰	۱۳۷۶	اقلیم شناسی	شاهرود	ایستگاه مجن.....
۱۹۶۹	۱۳۸۹	سینوپتیک تکمیلی	مهدیشهر	مرکز شه میرزاد.....
۱۰۰۴	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	میامی	ایستگاه کوهان.....
۱۲۴۲	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	شاهرود(خوار توران)	ایستگاه باغستان.....
۱۴۹۰	۱۳۹۰	اقلیم شناسی	شاهرود	ایستگاه قلعه نوخرقان.....
۸۹۹	۱۳۶۵	سینوپتیک اصلی	گرمسار	ایستگاه گرمسار.....
۱۰۶۰	۱۳۴۱	سینوپتیک تکمیلی	ایوانکی	ایستگاه ایوانکی.....
۹۶۴	۱۳۶۵	اقلیم شناسی	آرادان	ایستگاه آرادان.....
۱۵۶۵	۱۳۷۵	اقلیم شناسی	مهدیشهر	ایستگاه مهدیشهر.....
۱۲۲۱	۱۳۹۰	اقلیم شناسی	میامی	ایستگاه فرومد.....
۱۱۴۶	۱۳۹۱	اقلیم شناسی	سرخه	ایستگاه سرخه.....
۱۸۵۰	۱۳۹۳	اقلیم شناسی	دامغان	ایستگاه دیباج.....
۱۴۹۰	۱۳۹۳	اقلیم شناسی	شاهرود	ایستگاه کلاته خبیج.....
۱۸۸۳	۱۳۹۶	اقلیم شناسی	مهدیشهر	ایستگاه فولاد محله.....

۵-۱- مشخصات ایستگاه های هواشناسی استان سمنان : ۱۴۰۰ (دنباله)

طول و عرض جغرافیایی						ایستگاه
عرض شمالی			طول شرقی			
درجه	دقیقه	ثانیه	درجه	دقیقه	ثانیه	
۳۶	۰۸	.	۵۴	۱۹	.	ایستگاه دامغان.....
۳۶	۰۵	.	۵۴	۱۲	.	ایستگاه امیریه.....
۳۵	۱۳	۳۵	۵۴	۳۳	۲۷	ایستگاه حسینان.....
۳۵	۳۵	.	۵۳	۲۵	.	ایستگاه سمنان.....
۳۶	۲۲	.	۵۴	۵۵	.	ایستگاه شاهرود.....
۳۶	۲۴	.	۵۵	۳۷	.	ایستگاه میامی.....
۳۶	۰۵	.	۵۵	۴۸	.	ایستگاه بیارجمند.....
۳۷	۰۲	۲۲	۵۵	۴۷	۲۹	ایستگاه نردین.....
۳۵	۴۵	۵۲	۵۶	۳۶	۰۲	ایستگاه احمدآباد.....
۳۶	۲۹	.	۵۵	۰۰	.	ایستگاه بسطام.....
۳۷	۱۲	.	۵۵	۴۷	.	ایستگاه رضوان.....
۳۶	۴۸	.	۵۴	۶۴	.	ایستگاه مجن.....
۳۵	۴۶	.	۵۳	۲۱	.	مرکز شه میرزاد.....
۳۶	۳۵	۱۶	۵۵	۵۲	۲۵	ایستگاه کوهان.....
۳۵	۳۶	.	۵۶	۴۷	.	ایستگاه باغستان.....
۳۶	۳۸	.	۵۵	۰۴	.	ایستگاه قلعه نوخرقان.....
۳۵	۱۴	.	۵۲	۲۱	.	ایستگاه گرمسار.....
۳۵	۲۰	.	۵۲	۰۴	.	ایستگاه ایوانکی.....
۳۵	۱۵	.	۵۲	۲۵	.	ایستگاه آرادان.....
۳۵	۵۳	۲۰	۵۳	۰۸	۵۳	ایستگاه مهدیشهر.....
۳۶	۳۰	۲۰	۵۶	۴۵	۳۸	ایستگاه فرومد.....
۳۵	۲۸	.	۵۳	۱۱	.	ایستگاه سرخه.....
۳۶	۲۶	۰۱	۵۴	۱۳	۲۹	ایستگاه دیباج.....
۳۶	۴۱	۲۲	۵۵	۱۷	۳۱	ایستگاه کلاته خنج.....
۳۶	۳	۲۹	۵۳	۴۲	۱۲	ایستگاه فولاد محله.....

مأخذ: اداره کل هواشناسی استان سمنان.

نمودار ۱-۱

منبع: جدول ۱-۵

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ ————— ۱ - سرزمین، آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰

شهر ایوانکی					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالا ترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۴/۲	۳۲	۲۰/۱	۱۳/۹	۲۶/۳	فروردین.....
۱۳	۳۸	۲۵/۹	۱۹/۴	۳۲/۴	اردیبهشت.....
۱۸/۶	۴۳/۲	۳۱/۸	۲۴/۸	۳۸/۸	خرداد.....
۲۲	۴۵	۳۳/۶	۲۶/۹	۴۰/۳	تیر.....
۲۳/۴	۴۲/۶	۲۷/۳	۲۷/۳	۳۸/۷	مرداد.....
۲۱/۲	۴۱	۳۱/۱	۲۴/۹	۳۷/۳	شهریور.....
۹/۸	۳۶/۸	۲۳	۱۶/۷	۲۹/۳	مهر.....
۱/۲	۲۶/۴	۱۳/۸	۹/۱	۱۸/۵	آبان.....
۱/۸	۱۹/۴	۱۰/۷	۵/۷	۱۵/۸	آذر.....
-۴/۴	۱۸/۲	۷/۸	۲/۸	۱۲/۹	دی.....
-۵/۲	۱۷	۷/۱	۱/۸	۱۲/۵	بهمن.....
-۰/۴	۲۴	۱۳/۷	۸/۵	۱۸/۹	اسفند.....

شهر ایوانکی								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۲۴۰	۲۶	۲۵۲	۱	۰	۲۸	۰/۵	۰/۶	فروردین.....
	۲۷۰	۲۴	۳۰۵/۳	۲	۰	۳۲	۱۸/۵	۳۳/۸	اردیبهشت.....
	۲۷۰	۲۳	۳۶۵/۵	۰	۰	۱۸	۱	۱	خرداد.....
	۳۶۰	۱۴	۳۵۷/۹	۰	۰	۲۲	۰	۰	تیر.....
	۹۰	۱۲	۳۲۹/۹	۰	۰	۲۲	۰	۰	مرداد.....
	۱۲۰	۱۴	۳۳۳/۷	۱	۰	۲۰	۰	۰	شهریور.....
	۲۷۰	۱۴	۳۰۰/۹	۰	۰	۳۰	۰	۰	مهر.....
	۲۷۰	۱۳	۲۰۴/۶	۰	۰	۵۰	۱۱/۵	۱۷/۱	آبان.....
	۱۸۰	۱۶	۲۰۶/۹	۰	۰	۴۹	۷/۴	۸/۸	آذر.....
	۲۷۰	۱۷	۲۱۱/۳	۰	۳	۴۶	۸/۵	۹/۶	دی.....
	۲۶۰	۲۰	۲۲۸/۸	۰	۱۱	۴۵	۳/۴	۴/۲	بهمن.....
	۲۳۰	۲۲	۲۰۴/۷	۱	۱	۴۲	۶/۸	۲۲/۷	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر بیارجمند					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۱	۳۰/۶	۱۷/۲	۹/۶	۲۴/۸	فروردین.....
۱۱/۲	۳۵/۲	۲۲/۵	۱۶/۱	۲۸/۹	اردیبهشت.....
۱۶/۲	۴۲/۲	۲۸/۵	۲۱/۱	۳۵/۹	خرداد.....
۲۰/۴	۴۳/۴	۳۰/۲	۲۳/۶	۳۶/۷	تیر.....
۱۹/۲	۴۰	۲۹/۶	۲۳/۵	۳۵/۸	مرداد.....
۱۶/۸	۳۹/۲	۲۷/۱	۲۰	۳۴/۳	شهریور.....
۲/۲	۳۶/۲	۱۸/۶	۱۱/۱	۲۶/۱	مهر.....
-۵	۲۴/۶	۹/۸	۳/۳	۱۶/۴	آبان.....
-۷/۴	۱۸/۸	۶/۹	-۰/۵	۱۴/۲	آذر.....
-۶/۸	۱۵/۹	۳/۸	-۲/۸	۱۰/۳	دی.....
-۸/۲	۱۷/۶	۳/۹	-۲/۴	۱۰/۳	بهمن.....
۰/۶	۲۵	۱۱/۶	۵/۸	۱۷/۴	اسفند.....

شهر بیارجمند								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۱۸۰	۱۷	۲۴۳/۵	۱	۰	۳۸	۴/۲	۶/۸	فروردین.....
۳۳۰	۱۰	۲۹۴/۳	۰	۰	۴۷	۱۲	۳۷	اردیبهشت.....
۲۸۰	۱۰	۳۷۸/۷	۰	۰	۳۷	۲/۸	۳/۵	خرداد.....
۳۶۰	۱۱	۳۷۶	۰	۰	۳۴	-۰/۷	۱/۳	تیر.....
۳۶۰	۱۱	۳۷۲/۳	۰	۰	۳۲	۰	۰	مرداد.....
۳۳۰	۱۰	۳۴۴/۹	۱	۰	۳۴	۰	۰	شهریور.....
۳۶۰	۱۱	۳۰۰	۰	۰	۴۱	۰	۰	مهر.....
۳۶۰	۸	۲۴۰/۱	۰	۱۰	۴۷	-۰/۶	۰/۷	آبان.....
۲۳۰	۹	۲۱۸/۴	۱	۱۶	۵۱	-۰/۲	۰/۳	آذر.....
۱۸۰	۱۲	۱۹۸/۴	۱	۲۵	۵۷	۱۳/۷	۱۵/۴	دی.....
۲۰۰	۱۲	۲۲۰	۰	۲۵	۵۳	۳/۲	۳/۶	بهمن.....
۱۸۰	۱۵	۲۳۳/۲	۳	۰	۵۱	۱۰/۷	۱۸/۸	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱ - سرزمین، آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر دامغان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۴	۲۹/۸	۱۷/۲	۱۰/۵	۲۳/۹	فروردین.....
۱۲/۴	۳۵/۶	۲۲/۷	۱۶/۲	۲۹/۳	اردیبهشت.....
۱۴/۴	۴۲	۲۸/۹	۲۱/۴	۳۶/۴	خرداد.....
۲۰	۴۴	۳۰/۱	۲۳	۳۷/۲	تیر.....
۱۸/۶	۴۰/۴	۲۹/۴	۲۲/۹	۳۵/۹	مرداد.....
۱۷/۴	۳۹	۲۷/۴	۲۰/۲	۳۴/۷	شهریور.....
۳/۸	۳۶/۲	۱۹/۶	۱۳/۳	۲۵/۹	مهر.....
-۳/۲	۲۳/۴	۱۱	۵/۳	۱۶/۷	آبان.....
-۴	۱۸/۴	۷/۱	۱/۲	۱۲/۹	آذر.....
-۶/۶	۱۴/۲	۳/۸	-۱/۸	۹/۴	دی.....
-۹	۱۵/۴	۳/۹	-۱/۸	۹/۶	بهمن.....
-۲/۴	۲۴	۱۱/۴	۵/۸	۱۷	اسفند.....

شهر دامغان								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۳۳۰	۳۰	۲۴۰/۱	۰	۱	۳۰	۰	۰	فروردین.....
۳۲۰	۲۵	۲۶۵/۴	۰	۰	۳۶	۱۷	۲۴/۸	اردیبهشت.....
۳۲۰	۲۰	۳۶۷/۱	۰	۰	۲۳	۰/۳	۰/۵	خرداد.....
۳۴۰	۲۲	۳۳۵/۴	۰	۰	۲۷	۰/۱	۰/۱	تیر.....
۳۲۰	۲۲	۳۰۸/۴	۰	۰	۳۱	۴/۲	۵/۲	مرداد.....
۳۲۰	۱۴	۳۲۸/۷	۰	۰	۳۲	۰	۰	شهریور.....
۳۱۰	۲۶	۲۹۴/۸	۰	۰	۳۸	۰	۰	مهر.....
۳۱۰	۲۳	۲۱۳/۹	۰	۴	۴۳	۰	۰	آبان.....
۳۵۰	۱۹	۱۹۶	۰	۱۲	۵۲	۱/۹	۲	آذر.....
۳۲۰	۱۷	۱۹۶/۳	۱	۲۷	۵۳	۳/۲	۳/۲	دی.....
۳۴۰	۳۱	۲۱۷/۶	۰	۲۲	۴۹	۱/۳	۱/۳	بهمن.....
۳۱۰	۳۲	۲۰۵/۲	۱	۱	۴۸	۶/۳	۱۳/۳	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر رضوان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۷	۲۶	۱۰/۹	۳/۷	۱۸/۱	فروردین.....
۵/۲	۳۰/۴	۱۵/۷	۸/۸	۲۲/۵	اردیبهشت.....
۸	۳۶	۱۹/۳	۱۲/۱	۲۶/۵	خرداد.....
۱۱	۳۷/۸	۲۲	۱۴/۸	۲۹/۲	تیر.....
۱۰/۴	۳۶/۴	۲۲/۲	۱۵/۳	۲۹	مرداد.....
۱۰/۸	۳۶/۲	۲۰/۶	۱۳/۳	۲۷/۸	شهریور.....
-۰/۶	۳۲/۸	۱۳/۲	۷/۵	۱۸/۹	مهر.....
-۶	۲۲	۶/۶	۱/۲	۱۱/۹	آبان.....
-۱۰	۱۵/۲	۵/۵	۰/۳	۱۰/۷	آذر.....
-۱۱	۱۱/۸	۱/۹	-۲/۵	۶/۲	دی.....
-۲۵	۱۴	-۰/۳	-۵/۵	۴/۹	بهمن.....
-۸/۵	۱۹	۵/۸	۰/۸	۱۰/۸	اسفند.....

شهر رضوان								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۲۸۰	۲۲	۲۲۵/۶	۰	۷	۵۴	۲۳	۳۵/۹	فروردین.....
	۳۰۰	۱۴	۲۶۶	۰	۰	۶۵	۱۴/۶	۳۷/۹	اردیبهشت.....
	۲۹۰	۱۳	۳۱۹/۷	۰	۰	۶۰	۸/۲	۱۰/۱	خرداد.....
	۲۹۰	۱۲	۳۳۳	۰	۰	۵۴	۱/۸	۶/۶	تیر.....
	۲۸۰	۱۲	۳۴۴/۹	۱	۰	۵۷	۱۱/۵	۱۴	مرداد.....
	۲۸۰	۱۳	۳۰۳/۹	۰	۰	۶۱	۴/۶	۹/۱	شهریور.....
	۲۷۰	۱۹	۲۱۵/۱	۰	۱	۶۶	۱۸/۵	۵۱/۵	مهر.....
	۲۷۰	۱۵	۲۰۸/۸	۲	۹	۶۸	۱۴	۳۱/۸	آبان.....
	۱۵۰	۱۵	۲۰۱/۷	۰	۱۶	۶۰	۱۱/۷	۱۵/۹	آذر.....
	۱۴۰	۱۴	۱۹۶/۹	۳	۲۴	۷۱	۱۸/۵	۴۹	دی.....
	۲۷۰	۲۱	۱۹۴/۷	۲	۲۹	۷۱	۲۴/۱	۸۴/۷	بهمن.....
	۲۹۰	۱۴	۱۴۹/۷	۰	۱۲	۷۲	۱۴/۱	۳۸/۱	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰

۱- سرزمین، آب و هوا

۶-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر سمنان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالا ترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۱/۲	۳۰	۱۸/۷	۱۲/۵	۲۴/۸	فروردین.....
۱۲/۶	۳۶/۴	۲۴/۳	۱۸/۳	۳۰/۴	اردیبهشت.....
۱۹/۱	۴۱/۸	۳۱/۱	۲۴/۷	۳۷/۵	خرداد.....
۲۳	۴۴/۴	۳۳	۲۷	۳۹	تیر.....
۲۳/۲	۴۲/۲	۳۲/۱	۲۶/۲	۳۷/۹	مرداد.....
۱۹/۶	۳۸/۴	۲۹/۶	۲۳/۱	۳۶	شهریور.....
۶/۶	۳۶	۲۱/۷	۱۶	۲۷/۵	مهر.....
-۰/۲	۲۵	۱۲/۵	۷/۵	۱۷/۶	آبان.....
-۱/۴	۱۹	۹/۲	۳/۸	۱۴/۵	آذر.....
-۵/۴	۱۴/۴	۵/۶	۰/۴	۱۰/۷	دی.....
-۶	۱۶/۸	۵/۷	۰/۴	۱۱/۱	بهمن.....
۲/۲	۲۳/۲	۱۳	۷/۷	۱۸/۳	اسفند.....

شهر سمنان								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۳۵۰	۱۵	۲۷۹/۱	۰	۰	۲۴	۰/۵	۰/۵	فروردین.....
	۲۷۰	۱۵	۲۸۰/۲	۰	۰	۳۴	۲۵/۵	۶۱/۸	اردیبهشت.....
	۱۰	۱۲	۳۶۸/۲	۰	۰	۱۵	۰/۱	۰/۲	خرداد.....
	۳۱۰	۱۵	۳۴۵/۱	۰	۰	۱۸	۰/۲	۰/۲	تیر.....
	۲۷۰	۱۵	۲۹۳/۸	۱	۰	۲۱	۲/۳	۲/۳	مرداد.....
	۳۶۰	۹	۳۳۱/۲	۰	۰	۱۸	۰	۰	شهریور.....
	۳۵۰	۹	۲۹۲/۲	۰	۰	۲۵	۰	۰	مهر.....
	۱۰	۱۰	۲۰۴/۶	۰	۰	۴۳	۰/۶	۰/۸	آبان.....
	۳۴۰	۱۰	۲۰۷/۵	۰	۱	۴۸	۰/۶	۱	آذر.....
	۲۱۰	۱۳	۲۱۵/۵	۰	۱۴	۴۸	۳/۴	۶	دی.....
	۳۳۰	۱۷	۲۳۲/۵	۰	۱۴	۴۶	۱/۹	۹/۳	بهمن.....
	۲۸۰	۱۰	۲۱۸/۳	۱	۰	۴۱	۳/۴	۱۱/۵	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ ————— ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر شاهرود					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۰	۲۷/۴	۱۵/۸	۹/۶	۲۲/۱	فروردین.....
۱۱	۳۲/۲	۲۰/۹	۱۴/۹	۲۶/۸	اردیبهشت.....
۱۳	۴۰/۲	۲۶/۵	۱۹/۶	۳۳/۳	خرداد.....
۱۸	۴۱/۴	۲۸	۲۱/۷	۳۴/۲	تیر.....
۱۸	۳۷/۸	۲۷/۶	۲۱/۸	۳۳/۴	مرداد.....
۱۶/۴	۳۷	۲۵/۹	۱۹/۲	۳۲/۶	شهریور.....
۳/۶	۳۴/۶	۱۷/۷	۱۱/۴	۲۴	مهر.....
-۳/۴	۲۲/۲	۹/۵	۴/۱	۱۴/۹	آبان.....
-۳/۴	۱۶	۶/۷	۱/۴	۱۲	آذر.....
-۶	۱۲/۶	۳/۳	-۱/۵	۸/۱	دی.....
-۹	۱۳/۶	۳/۱	-۲/۱	۸/۴	بهمن.....
-۰/۸	۲۲	۹/۹	۴/۹	۱۴/۹	اسفند.....

شهر شاهرود								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۲۷۰	۲۷	۲۴۳	۲	۱	۳۵	۰/۸	۱/۱	فروردین.....
	۳۰۰	۱۷	۲۶۶/۷	۰	۰	۴۴	۱۵/۳	۴۷/۱	اردیبهشت.....
	۳۶۰	۱۶	۳۷۳/۳	۰	۰	۳۲	۲	۳/۲	خرداد.....
	۳۶۰	۱۸	۳۵۶/۱	۰	۰	۳۴	۰	۰	تیر.....
	۴۰	۱۶	۳۴۷/۴	۰	۰	۳۴	۰	۰	مرداد.....
	۱۰	۱۴	۳۴۱/۴	۱	۰	۳۵	۰	۰	شهریور.....
	۳۰۰	۲۱	۳۰۹/۶	۰	۰	۴۴	۰	۰	مهر.....
	۲۸۰	۱۲	۲۳۵/۲	۰	۵	۵۰	۰/۴	۰/۶	آبان.....
	۱۷۰	۱۷	۲۱۰/۳	۱	۹	۵۳	۰/۸	۱/۲	آذر.....
	۱۹۰	۱۵	۲۰۲/۸	۱	۲۳	۶۰	۵/۲	۱۲/۷	دی.....
	۳۰۰	۲۶	۲۳۰/۲	۰	۲۴	۵۵	۱/۲	۱/۵	بهمن.....
	۱۸۰	۱۶	۱۹۲/۸	۱	۱	۵۴	۷	۲۰/۴	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱ - سرزمین، آب و هوا

۱-۶ - اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر شه‌میرزاد					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲	۲۴/۶	۱۲/۵	۶/۷	۱۸/۳	فروردین.....
۶/۶	۲۹/۴	۱۷/۳	۱۱/۳	۲۳/۴	اردیبهشت.....
۹/۳	۳۵/۲	۲۳/۵	۱۶/۶	۳۰/۵	خرداد.....
۱۵/۶	۳۷/۴	۲۵/۳	۱۸/۷	۳۱/۹	تیر.....
۱۵/۵	۳۵/۲	۲۴/۸	۱۸/۶	۳۱	مرداد.....
۱۴	۳۸	۲۲/۹	۱۶/۲	۲۹/۶	شهریور.....
۱/۶	۳۰	۱۵/۴	۹/۴	۲۱/۴	مهر.....
-۶	۲۰/۳	۶/۸	۱/۶	۱۲	آبان.....
-۴/۴	۱۴/۹	۴/۷	-۰/۶	۱۰	آذر.....
-۸/۸	۱۰/۶	۱/۲	-۳/۵	۵/۹	دی.....
-۱۱/۸	۱۲/۲	۰/۸	-۴/۳	۶	بهمن.....
-۳/۴	۱۷	۶/۸	۲/۳	۱۱/۳	اسفند.....

شهر شه‌میرزاد								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۳۵۰	۲۱	۲۲۶/۷	۰	۲	۴۳	۰/۳	۰/۷	فروردین.....
	۳۵۰	۲۰	۲۳۳	۰	۰	۵۴	۲۲/۲	۶۱/۱	اردیبهشت.....
	۳۵۰	۲۲	۳۵۳/۷	۰	۰	۳۳	۵/۲	۶	خرداد.....
	۳۴۰	۱۶	۳۲۵/۳	۰	۰	۳۹	۶/۷	۱۰/۷	تیر.....
	۳۳۰	۲۰	۲۴۷/۱	۰	۰	۴۳	۱۰/۲	۱۱/۸	مرداد.....
	۳۴۰	۱۵	۲۲۱/۵	۱	۰	۳۵	۰/۵	۰/۵	شهریور.....
	۳۵۰	۱۷	۲۵۳/۴	۰	۰	۴۷	۰/۳	۰/۵	مهر.....
	۳۳۰	۲۷	۱۸۵/۴	۰	۱۱	۶۱	۲/۶	۳/۶	آبان.....
	۲۴۰	۲۲	۱۹۷/۳	۱	۲۰	۶۳	۴/۱	۱۲/۹	آذر.....
	۳۲۰	۲۶	۱۹۲/۴	۳	۲۸	۶۵	۶/۸	۸/۸	دی.....
	۳۲۰	۳۰	۲۰۵	۱	۲۷	۶۲	۲/۷	۷/۵۳	بهمن.....
	۲۴۰	۲۳	۱۸۴/۱	۰	۷	۶۱	۱۶	۵۱/۳	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر گرمسار					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۵/۸	۳۲	۲۰	۱۳/۸	۲۶/۳	فروردین.....
۱۲/۶	۳۷/۲	۲۵/۹	۱۹/۳	۳۲/۴	اردیبهشت.....
۱۹/۶	۴۲/۴	۳۱/۸	۲۴/۸	۳۸/۸	خرداد.....
۲۴	۴۴/۸	۳۴	۲۷/۵	۴۰/۸	تیر.....
۲۴	۴۳/۸	۳۳/۴	۲۷/۴	۳۹/۳	مرداد.....
۱۹/۴	۴۱	۳۰/۹	۲۴/۲	۳۷/۶	شهریور.....
۸/۸	۳۷/۶	۲۲/۶	۱۶	۲۹/۲	مهر.....
۰	۲۶/۶	۱۳/۳	۷/۸	۱۸/۹	آبان.....
-۱	۲۰	۹/۳	۳/۲	۱۵/۵	آذر.....
-۴	۱۷	۶/۷	۰/۹	۱۲/۴	دی.....
-۷	۱۷/۴	۶/۶	۰/۷	۱۲/۵	بهمن.....
۲/۲	۲۴/۴	۱۳/۹	۸/۴	۱۹/۴	اسفند.....

شهر گرمسار								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۲۷۰	۲۰	۲۵۵/۴	۱	۰	۲۷	۰/۸	۰/۹	فروردین.....
۲۹۰	۲۶	۳۱۰/۲	۳	۰	۳۴	۷	۲۸/۴	اردیبهشت.....
۲۷۰	۲۰	۳۶۷	۰	۰	۱۹	۰	۰	خرداد.....
۱۲۰	۱۵	۳۶۲/۲	۰	۰	۲۲	۰	۰/۰۱	تیر.....
۳۶۰	۱۲	۳۳۴/۸	۰	۰	۲۳	۱/۲	۱/۲	مرداد.....
۹۰	۱۴	۳۳۷/۸	۱	۰	۲۱	۰	۰	شهریور.....
۲۷۰	۱۴	۲۹۶/۵	۰	۰	۳۰	۰	۰	مهر.....
۲۶۰	۱۲	۱۹۳	۰	۱	۵۲	۶/۴	۸/۴	آبان.....
۲۶۰	۱۳	۲۰۲/۲	۰	۲	۵۷	۷	۸/۶	آذر.....
۲۷۰	۲۰	۲۰۵/۵	۰	۱۴	۵۲	۹/۹	۱۰/۵	دی.....
۲۷۰	۲۰	۲۲۵/۱	۰	۱۲	۵۱	۷/۳	۱۰/۶	بهمن.....
۲۷۰	۲۳	۱۹۷/۷	۱	۰	۴۴	۳/۶	۱۰/۲	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰

۱- سرزمین، آب و هوا

۶-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۴۰۰ (دنباله)

شهر میامی					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۱/۴	۲۸/۶	۱۶/۴	۹	۲۳/۸	فروردین.....
۱۰/۴	۳۴/۴	۲۱/۶	۱۴/۹	۲۸/۴	اردیبهشت.....
۱۴/۶	۴۲/۴	۲۷/۳	۱۹/۴	۳۵/۱	خرداد.....
۱۸/۴	۴۴/۲	۲۸/۹	۲۱/۸	۳۶/۱	تیر.....
۱۷/۲	۳۹	۲۸/۳	۲۱/۵	۳۵	مرداد.....
۱۶/۶	۳۹	۲۶/۴	۱۸/۹	۳۳/۸	شهریور.....
۱/۶	۳۷/۲	۱۸	۱۱	۲۵/۱	مهر.....
-۵/۶	۲۳/۶	۹/۷	۳/۵	۱۵/۹	آبان.....
-۵/۸	۱۸	۶/۶	۰/۳	۱۲/۸	آذر.....
-۷/۲	۱۴	۳/۴	-۲/۲	۹	دی.....
-۹/۸	۱۶/۸	۳/۳	-۲/۵	۹/۱	بهمن.....
-۳/۴	۲۵	۱۰/۷	۵/۲	۱۶/۳	اسفند.....

شهر میامی								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۲۴۰	۲۶	۲۵۳/۹	۱	۱	۳۶	۰/۷	۰/۹	فروردین.....
۲۴۰	۲۱	۲۸۸/۹	۰	۰	۴۵	۲۲/۱	۴۷	اردیبهشت.....
۷۰	۱۹	۳۸۰/۲	۰	۰	۳۲	۱/۵	۱/۵	خرداد.....
۱۰	۱۷	۳۶۵/۷	۰	۰	۳۱	۰	۰	تیر.....
۳۶۰	۱۴	۳۵۸/۲	۱	۰	۳۱	۰	۰	مرداد.....
۳۶۰	۲۰	۲۶۹/۲	۱	۰	۳۴	۰/۲	۰/۲	شهریور.....
۳۳۰	۲۲	۳۰۲/۲	۰	۰	۴۰	۰	۰	مهر.....
۳۶۰	۱۳	۲۳۴	۰	۷	۴۸	۱/۲	۱/۷	آبان.....
۲۴۰	۲۳	۲۰۹/۸	۱	۱۱	۵۴	۳/۱	۳/۷	آذر.....
۲۲۰	۲۰	۱۹۲/۴	۰	۲۴	۶۰	۵/۹	۹/۸	دی.....
۳۰۰	۱۶	۲۱۲/۸	۰	۲۴	۵۵	۴/۷	۵/۱	بهمن.....
۲۳۰	۱۷	۱۹۸/۹	۳	۲	۵۱	۱۱/۷	۱۴/۷	اسفند.....

۱) در هواشناسی گرد و غبار سه تعریف متفاوت (سرعت وزش باد - دید افقی - محل برخاستن ذرات) دارد . که در این جدول هر سه

تعریف در نظر گرفته شده است .

مأخذ : اداره کل هواشناسی استان سمنان .

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۴۰۰ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۷-۱- بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه‌های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۴۰۰ (میلی متر)

شهر	بیشینه	کمینه	میانگین
ایوانکی.....	۱۱۱/۵	.	۱۲/۶
بیارجمند.....	۱۲۶/۹	.	۱۰/۲
دامغان.....	۷۲	.	۱۹/۱
رضوان.....	۳۰۶/۳	.	۳۷/۸
سمنان.....	۸۷/۵	.	۱۱/۱
شاهرود.....	۹۵/۱	.	۱۲/۸
شهمیرزاد.....	۱۸۲/۳	.	۱۹/۹
گرمسار.....	۱۱۹/۳	.	۹/۷
میامی.....	۹۲/۴	.	۱۱/۹

مأخذ: اداره کل هواشناسی استان سمنان.

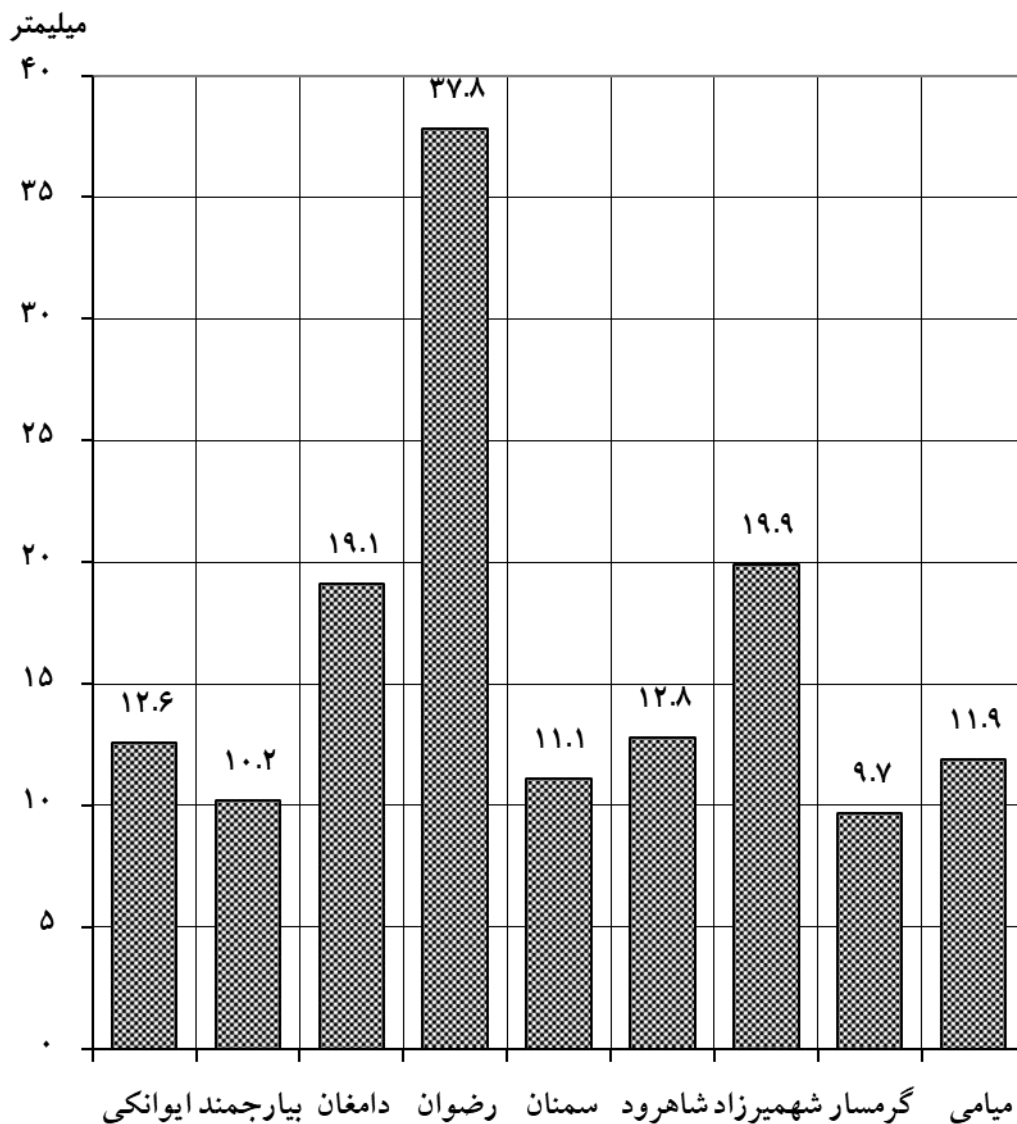
۸-۱- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاه‌های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال: ۱۴۰۰ (درجه سلسیوس)

شهر	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین بیشینه	پایین ترین کمینه
ایوانکی.....	۲۶/۸	۱۵/۲	۲۰/۵	۴۵	-۵/۲
بیارجمند.....	۲۴/۳	۱۰/۷	۱۷/۵	۴۳/۴	-۸/۲
دامغان.....	۲۴/۱	۱۱/۴	۱۷/۷	۴۴	-۹
رضوان.....	۱۸	۵/۸	۱۲	۳۷/۸	-۲۵
سمنان.....	۲۵/۴	۱۴	۱۹/۷	۴۴/۴	-۶
شاهرود.....	۲۲/۱	۱۰/۴	۱۶/۲	۴۱/۴	-۹
شهمیرزاد.....	۱۹/۳	۷/۸	۱۳/۵	۳۸	-۱۱/۸
گرمسار.....	۲۶/۹	۱۴/۵	۲۰/۷	۴۴/۸	-۷
میامی.....	۲۳/۴	۱۰/۱	۱۶/۷	۴۴/۲	-۹/۸

مأخذ: اداره کل هواشناسی استان سمنان.

نمودار ۱-۲

میانگین بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه همدیدی استان سمنان: ۱۴۰۰

منبع: جدول ۱-۷

